

FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ

KATEDRA OCHRANY LESA A MYSLIVOSTI

**Management spárkaté zvěře v oborních chovech
společnosti Agrowald**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: Jan Borák

Vedoucí práce: doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.

2012

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ochrany lesa a myslivosti

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Borák Jan

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Management spárkaté zvěře v oborních chovech společnosti Agrowald

Anglický název

Management of deer herds in game preserve of AGROWALD groups.

Cíle práce

Cílem práce je provést analýzu mysliveckého hospodaření v oboře Metlice a Mysliveckém zařízení Rožmberk a vypracovat návrh na zefektivnění chovu s cílem dosáhnout vysokou kvalitu trofejí při vyrovnaném ekonomickém hospodaření.

Metodika

Nejprve zpracujte podrobný literární přehled této problematiky a následně provedte rozbor mysliveckého hospodaření v obou zájmových objektech.

Zaměřte se na:

- Posouzení oborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění jejího welfare
- Zhodnocení mysliveckých zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti
- Vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu
- Posouzení úrovně péče o zvěř
- Způsob lovu zvěře, zejména organizaci lovu a péče o lovecké hosty
- Vyhodnocení ekonomické stránky obou chovů

V závěru stručně vyhodnoťte zjištěné poznatky a navrhněte opatření na zefektivnění chovu a dosažení vysoké kvality trofejí při vyrovnaném rozpočtu

Při zpracování práce vycházejte z pokynů uvedených na adrese <https://moodle.czu.cz/course/category.php?id=45>

Harmonogram zpracování

Rešerši předložte v elektronické podobě do konce srpna 2011 a vytištěný strukturovaný rukopis práce do 31.1.2012.

Rozsah textové části

30 str.

Klíčová slova

myslivecké hospodaření, rozbor, honitby, Agrowald

Doporučené zdroje informací

Hanzal, V. a kol.: Velká myslivecká encyklopedie na CD, GRAND s.r.o. České Budějovice, 2007

Koutný, L.: Vyhodnocení úrovně chovu daňčích a muflonů zvěře v oboře Hukvaldy. Diplomová práce. LDF MZLU v Brně, 2006

Wolf, R.-Chroust, M.-Kokeš, O.-Lochman, J.: Naše obory. SZN Praha 1976, 253 s.

Sborník referátů „Problematika zakládání obor“. Česká lesnická společnost 2004. ISBN 80-02-01610-61

Vedoucí práce

Hanzal Vladimír, doc. Ing., CSc.

Termín odevzdání

duben 2012

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Marek Turčáni, PhD.
Děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Management spárkaté zvěře v odborných chovech společnosti Agrowald vypracoval samostatně a použil jen pramenů, které cituji a uvádím v seznamu literatury.

V Praze 2. 5. 2012

Podpis autora práce: .....

Poděkování

Poděkování patří zejména vedoucímu mé bakalářské práce doc. Ing. Vladimíru Hanzalovi, CSc. a konzultantovi bakalářské práce Ing. Romanu Urbancovi, Ph.D., za cenné rady a pomoc při řešení této bakalářské práce.

Abstrakt

Tato bakalářská práce je zpracována na téma Management spárkaté zvěře v oborních chovech společnosti Agrowald, provádí analýzu mysliveckého hospodaření v oboře Metlice a Mysliveckém zařízení Rožmberk a vytváří návrh na zefektivnění chovu s cílem dosáhnout vysokou kvalitu trofejí při vyrovnaném ekonomickém hospodaření v této oblasti.

Je zaměřena na myslivecká zařízení, prostředí z hlediska úživnosti zvěře, ekonomiku, welfare a na péči o zvěř v oborních chovech.

Klíčová slova: myslivecké hospodaření, rozbor, honitby, Agrowald

Abstract

This bachelor thesis deals with the management of deer herds in game preserve of Agrowald groups, carries out an analysis of hunting management in the game preserve Metlice and in the hunting facility Rožmberk. Then it creates a proposal achieving the target of high quality trophies for balanced economic management in this area.

It is focused on the hunting facility and the game preserve, on the environment in terms of carrying capacity of game, then on the economy, welfare and on the care of animals in these facilities.

Key words: hunting management, analysis, hunting ground, Agrowald

OBSAH

1. ÚVOD	9
1.1 Cíl práce	10
2. LITERÁRNÍ PŘEHLED.....	11
2.1 Vhodné druhy zvěře pro oborní chov.....	11
2.2 Myslivecká zařízení v oborách.....	11
2.2.1 Oborní oplocení.....	12
2.2.2 Úživnost prostředí	13
2.2.2 Zásady příkrmování oborní zvěře	15
2.2.3 Zařízení k lovu zvěře.....	18
2.3 Zabezpečení welfare zvěře	18
2.4 Ekonomika provozu oborního chovu spárkaté zvěře	19
3. MATERIÁL A METODY.....	22
3.1 Charakteristika přírodních podmínek v dané oblasti	22
3.1.1 Biografické členění a orografické poměry	22
3.1.2 Geologické a pedologické poměry.....	23
3.1.3 Klimatické poměry.....	23
3.1.4 Hydrografické poměry	24
3.1.5 Zastoupení lesních typů a porostní poměry	25
3.1.6 Zemědělské hospodaření	27
3.2 Metodika	28
4. VÝSLEDKY.....	30
4.1 Obora Metlice.....	30
4.1.1 Posouzení oborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění jejího welfare.....	31
4.1.2 Zhodnocení mysliveckých zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti	33

4.1.3	Vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu	36
4.1.4	Posouzení úrovně péče o zvěř	37
4.1.5	Způsob lovu zvěře, zejména organizaci lovu a péče o lovecké hosty.....	39
4.2	Myslivecké zařízení Rožmberk.....	42
4.2.1	Posouzení odborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění jejího welfare.....	43
4.2.2	Zhodnocení mysliveckých zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti	45
4.2.3	Vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu	47
4.2.4	Posouzení úrovně péče o zvěř	48
4.2.5	Způsob lovu zvěře, zejména organizaci lovu a péče o lovecké hosty.....	49
4.3	Vyhodnocení ekonomické stránky obou chovů	52
4.3.1	Ekonomika povelu odborního chovu Metlice	52
4.3.2	Ekonomika povelu Mysliveckého zařízení Rožmberk.....	54
5.	DISKUZE.....	57
6.	ZÁVĚR.....	60
7.	PŘEHLED LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ	62
8.	PŘÍLOHY	66

1. ÚVOD

Obory vznikly ve starém Římě. Tehdejší ohrady sloužily pro chov rozmanitých druhů zvěře využívané při hrách a později i jako zdroj čerstvé zvěřiny. Do ohrad a ohrazených prostorů byla naháněna zvěř z okolí, která byla zdrojem obživy v období nouze.

Obornictví má v českých zemích dlouhou a bohatou tradici. Počátky obornictví se datují od druhé poloviny 13. století. Od začátku 15. století se do obor začínají zavádět nové druhy zvěře. Některé druhy byly v průběhu let uměle nebo nahodile introdukovány do volnosti. Největší rozmach dosáhlo obornictví v 16. a 17. století. Obory tehdy sloužily zejména na okázalé lovecké akce šlechty a vladaře a byly zaměřené na celoroční lov a co nejbohatší výřad. Tehdejší oborní hospodaření bylo zaměřeno na soustředění velkého množství zvěře na malém oploceném území. Postupem času se hospodaření v oborách soustředilo na chov kvalitní zvěře jak po stránce zdravotní, tak genetické s cílem dosáhnout co nejlepších trofejí.

V dnešní době stále patří mezi hlavní cíle obornictví produkce zdravé a kvalitní trofejové zvěře. Trofejová zvěř patří mezi hlavní ukazatele kvality chovů a její poplatkový lov patří společně s prodejem zvěřiny mezi nejdůležitější výnosové položky oborního chovu. Takových cílů musí být dosaženo podle právních předpisů, které respektují biologické potřeby divokého živočicha. Zvyšováním kvality trofejí, zachováním původní linie či druhu a další problematikou se zabývají vědecké instituce a specializované obory.

V současné době existují a vznikají chovy zvěře, které nerespektují biologické zákonitosti divoké zvěře. Jsou to maloplošné objekty s velkou hustotou zazvěření fungující jako farmy pro hospodářská zvířata. Chov zvěře je převážně zaměřen na produkci masa, pantů nebo paroží. Hlavním představitelem jsou farmové chovy využívající základní zootechnické procedury (používaných u skotu, ovcí a prasat), jako je odběr semene, synchronizace samic, umělá inseminace a embryotransfer. Z tradičního mysliveckého hlediska jsou v současné době tyto metody velmi kontroverzní. Já osobně se přikláním k tomu, že určitým přínosem pro myslivost jsou a získané informace založené na bázi výživy zvířat, genetiky a zdravotní péče jsou potřebné.

Hlavním záměrem této bakalářské práce je porovnání konkrétních poznatků z dané praxe s odbornou literaturou a na základě tohoto porovnání provést vyhodnocení stávajícího hospodaření a v závěru navrhnout opatření na zlepšení chovů.

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem mé práce je provést analýzu mysliveckého hospodaření v oboře Metlice a Mysliveckého zařízení Rožmberk u společnosti Agrowald s.r.o. a vypracovat návrh na zefektivnění chovu s cílem dosáhnout vysokou kvalitu trofejí při vyrovnaném ekonomickém hospodaření.

Pro vypracování této bakalářské práce jsou pro mne nezbytné další dílčí cíle a úkoly, ke kterým má práce směřuje, aby dosáhla hlavního cíle. Zaměřuji se na posouzení oborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění jejich welfare, dále na hodnocení mysliveckých zařízení z hlediska jejich současného stavu a na vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu. Dalším dílčím cílem je posouzení úrovně péče o zvěř a také způsobu lovu zvěře, zejména organizace lovu a péče o lovecké hosty. Nezbytné je také vyhodnocení ekonomické stránky chovů v oboře Metlice a v Mysliveckém zařízení Rožmberk.

Na základě všech těchto dílčích cílů a úkolů je důležité v závěru provést vyhodnocení zjištěných poznatků a navrhnout opatření na zefektivnění chovu a dosažení vysoké kvality trofejí při vyrovnaném rozpočtu.

2. LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Vhodné druhy zvěře pro oborní chov

V našich intenzivních oborních chovech se převážně chová jelení, mufloní, daňčí a černá zvěř. Prostředí obory je vhodné pro druhy žijící v tlupách se sociální strukturou, nevhodné je pro druhy s teritoriálním chováním jako je např. srnec (ČERVENÝ A KOL. 2010).

V oboře je nejvhodnější chov jen jednoho druhu zvěře. Jelení zvěř není zásadně vhodné chovat s jeleny siky, protože by mohlo docházet ke vzájemnému nežádoucímu křížení. Jelení zvěř se lépe snáší se zvěří daňčí než s hlučnou zvěří mufloní, ale za předpokladu dostatečné výměry obory (HROMAS 2004).

Daňčí a mufloní zvěř byla chována v mnoha oborách společně a nakonec došlo ke zjištění, že daňčí a mufloní zvěř se vzájemně toleruje (Wolf 1997).

Mufloní zvěř se dobře snáší s jelení i daňčí zvěří. V době nouze může docházet u krmných zařízení k občasným menším rozmíškám mezi silnými muflony a daňky nebo jeleny. Obvykle se společně mufloní, daňčí i jelení zvěř v klidu paství na jedné louce (TOMICZEK, TÜRCKE 2007).

2.2 Myslivecká zařízení v oborách

Použitá myslivecká zařízení by měla být budována podle doporučených, osvědčených a využívaných zařízení v našich (příp. zahraničních) oborních chovech. Stavební materiál by měl být přirozený, účelný a vhodný pro chov zvěře, dále by měl být dostatečně estetický, aby zapadal do rázu krajiny a zejména odpovídal ochraně životního prostředí (PINTÍŘ 2004).

Ideálním stavebním materiálem je dřevo, jelikož ho získáváme z přírody a v přírodě se také rozloží, tento materiál je nejvhodnější pro ochranu životního prostředí. Pro prodloužení životnosti dřeva doporučuje provádět impregnaci (lazurování) pouze přírodním pryskyřičným olejem, kterou není nutné provádět

u mysliveckých zařízení chráněných střechou s dostatečným přesahem (WANDEL 2007).

Tabulka č. 1: Doporučené počty mysliveckých zařízení v oboře

Druh zařízení	Spárkaté zvěře v ks	Plocha v ha
Velkoobjemový sklad objemového krmiva		500 - 1000
Velkoobjemový sklad jadrného krmiva		500 - 1500
Odchytové zařízení	100	500
Chladicí box	100	500
Krmelec na tvarovaná a jadrná krmiva	50	150
Sklep na dužnaté krmivo	50	150
Vysoký posed	50	100 - 200
Krmelec se zásobníkem	30	100 - 150
Trvalé napajedlo	25	100 - 250
Kaliště	20	30 - 100
Slanisko (mimo krmeliště)	15	50
Kazatelnový posed	10	30 - 50

Zdroj: (HANZAL A KOL. 2008)

2.2.1 Oborní oplocení

Obora musí být oplocena takovým způsobem, aby chovaná zvěř nemohla z obory volně vybíhat (§ 2, písm. j, zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb.).

§ 2 Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

j) oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným či jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat (ZÁKON O MYSLIVOSTI 449/2001 Sb.).

Oborní oplocení musí být pro zvěř neprostupné, tzn. dostatečně vysoké a pevné, aby znemožňovalo úniku zvěře z obory. Oplocení musí být u zvěře mufloní a daňčí nejméně 2,2 m vysoké a u zvěře jelení ještě vyšší (WOLF A KOL. 1976).

Minimální výška oborního oplocení, kterou uvedl WOLF A KOL. (1976) se rozchází s názorem jiných autorů, např. HANZAL A KOL. (2008) uvádí hodnoty vyšší, které jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: Minimální výšky oplocení pro jednotlivé druhy spárkaté zvěře

Druh zvěře	Výška plotu v m
Jelení zvěř	2,50
Daňčí a mufloní zvěř	2,30
Černá zvěř	1,80*

(HANZAL A KOL. 2008)

* Zabezpečuje převážně ochranu černé zvěře před vnějšími vlivy.

Dříve se k oplocování obor používalo z větší části dřevo v různých podobách a úpravách. Z důvodu krátké životnosti a finanční náročnosti dřevěných plotů se v posledních letech přechází na různé druhy drátěných oplocení. Drátěná oplocení se vyznačují větší životností a odolností, která je závislá na použitém materiálu a metodě výstavby. Oborní ploty dělíme podle předpokládané životnosti na oborní ploty:

krátkodobé (10 let) - dřevěné sloupky, méně kvalitní pletivo

střednědobé (20 let) - kovové sloupky, středně kvalitní pletivo

dlouhodobé (30 let a více) - betonové nebo kovové (silnostěnné) sloupky, pletivo vysoké kvality (GAJDOŠ 2004).

2.2.2 Úživnost prostředí

Přirozená živnost v oborách je závislá na poměru pastevních ploch a lesních porostů. V oborách s převahou pastevních ploch je větší živnost pro spárkatou zvěř (spásače a oportunisty) než v oborách lesního typu, kde je živnost závislá na produkci plodonosných dřevin a na bylinném a keřovém patře. Z důvodu zlepšení živnosti se převážně v oborách lesního typu vytvářejí živné plochy, které tvoří agrotechnicky obhospodařovaná políčka pro zvěř a okusové plochy (HANZAL A KOL. 2008).

Pro zjištění úživnosti prostředí se v současnosti používají převážně tři metody. První metoda je podle vyhlášky č. 491/2002 Sb. o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazení honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. Zařazení obory do jakostní třídy (I, II, III a IV) pro spárkatou zvěř se provádí podle posouzení přírodních podmínek lesního celku (zastoupení listnáčů a charakter lesa) a pozemků polní části honitby, které jsou členěné na výrobní zemědělské oblasti. Tato metoda je zjednodušená a nebere v úvahu další důležité faktory, které mají vliv na kvalitu prostředí (VALA 2011).

Vyhláška č. 491/2002 Sb. ze dne 13. 11. 2002 k zákonu o myslivosti stanovuje pro obory důležité minimální a normované stavy spárkaté zvěře, pro které byla obora uznána. Minimální stav zvěře zajišťuje existenci druhu a biologickou reprodukci, zatímco normovaný stav celkové spárkaté zvěře v oboře nesmí být vyšší než jeden jedinec spárkaté zvěře na 2 ha. Vyhláška stanovuje pro jednotlivé druhy spárkaté zvěře přepočítací poměr, který stanovuje, že jeden jedinec spárkaté zvěře je roven:

- 1 jedinci jelena evropského,
- 2 jedincům daňka skvrnitého,
- 2 jedincům muflona atd.

Druhá metoda je založená na zvěři využitelné biomase na zkusných plochách (min.1m²). Skládá se ze dvou částí, nejprve se provede kvalitativní zhodnocení produkce zkusných ploch (kg/m²), která je zaměřena na druhové složení porostu (traviny, byliny, kůra, pupeny, topinambur, semena atd.), jejich zastoupení a hmotnost. Výsledky produkované biomasy zkusných ploch se převedou na stejnorodou posuzovanou plochu a součtem těchto ploch získáme celkovou zvěří dostupnou biomasu v honitbě (oboře). V kvalitativní části převedeme zjištěné údaje na energetické jednotky (MJ), pomocí laboratorní analýzy nebo častěji používaných potravinářských tabulek. Výsledkem je porovnání energetické hodnoty úživnosti honitby (obory) a energetické potřeby chované zvěře (ZABLOUDIL 2010).

Třetí metoda je založena na základě výše škod způsobených zvěří na lesním porostu. Tato metoda je založena na zjišťování poškození sazenic nebo jedinců z přirozeného náletu, na kontrolních (reprezentačních) pásech lesa. Procentuálně vyčíslené škody na kontrolních pásech se převedou na celkový porost (ZABLOUDIL 2007).

Pomocí třetí metody se hledá únosný stav zvěře, který zaručuje přirozenou a umělou obnovu lesa při využití přiměřených ochranných opatření. Výše škod je závislá na početním stavu zvěře, přirozené úživnosti, druhu zvěře, poměru pohlaví apod. Tato metoda je velice dobře využitelná v myslivecké praxi (VALA 2011).

Dostatečné a kvalitní trvalé travní porosty jsou základem dobré úživnosti oborů. Ve většině obor je stav těchto porostů neuspokojivý. Z tohoto důvodu je třeba zhodnotit botanické složení současného porostu a je-li zastoupení kulturních trav a jetelů pod 40 %, musí se provést přísev nebo založení nového porostu vhodnou pastevní směskou, která musí být vhodná do místních agroklimatických podmínek a musí zaručovat růst po celé vegetační období (LIBOSVÁR 2004).

Tabulka č. 3: Potřebná výměra pastevních ploch pro spárkatou zvěř v m²/ks

Druh zvěře	Typ porostu	
	Trvalé travní porosty, jeteloviny, topinambury, lesní žito	Ostatní zvěřní pole
Jelen lesní	1000	500
Daněk evropský	500	250
Muflon	300	150

Zdroj: (UECKERMANN 1964 IN HANZAL A KOL. 2008)

2.2.2 Zásady příkrmování oborní zvěře

O zvěř v oborách musíme intenzivně celoročně pečovat. Především je důležité, aby byl v oboře stálý dostatek kvalitní potravy a v případě potřeby zvěř příkrmovat i během vegetačního období. V zimním období je zvěř téměř zcela odkázána na předkládaná krmiva, a proto se v oboře budují sklady, krmelce, silážní jámy atd. (ČERVENÝ A KOL. 2010).

V odborných chovech je soustředěno vysoké množství zvěře na omezené ploše, je tedy doporučováno přikrmování na více krmelištích. Maximální kapacita jednoho krmeliště má být 30 až 50 kusů zvěře, a to podle druhu a charakteru obory. Důvody tohoto opatření jsou zejména hygiena krmeliště, parazitární prevence a dostatek krmiva pro jednotlivé kusy zvěře. Pro slabší kusy zvěře je nutné vybudovat průlezné ohrádky a oplocení (WOLF A KOL. 1976).

Jak uvádí WANDEL (2007), po výstavbě dvou krmelišť pro jelení zvěř, se tlupa převážně rozdělí na tlupu jelenů a tlupu holé zvěře. Krmeliště je nejlépe vybudovat ve vzrostlém dubovém nebo bukovém lese a orientované tak, aby bylo chráněno před větrem. Základním zařízením krmeliště je sklad krmiva, k němu musí vést přístupová cesta, aby mohl být zavezen krmivem.

Na krmelišti se většinou budují rozměrné krmelce se seníky, jeslemi a korýtky na jadrné krmivo. Nutnou součástí krmeliště jsou lizy. Zvěři se předkládá sůl na pařezu, v korýtku nebo na sloupku. Používají se i lizy, které jsou obohaceny o vitamíny, stopové prvky a minerály (ČERVENÝ A KOL. 2010).

Druhy krmiv

a) Objemová krmiva

Do objemových krmiv patří sušené seno luční, vojtěškové, jetel a v sušeném stavu kopřiva a hrachovina.

b) Jadrná krmiva

Do jadrných krmiv patří obiloviny, luskoviny, semena olejnatých plodin a dřevin, speciální, volně sypané i peletované krmné směsi pro zvěř a semena plevelů.

c) Dužnatá krmiva

Do dužnatých krmiv patří krmná a cukrová řepa, brambory, mrkev, krmná kapusta, topinambury, myslivecká siláž, ovocné výlisky, šípky a také plody jeřabin a hlohu.

d) Krmiva živočišného původu a minerální látky

Do těchto krmiv patří kamenná sůl, pivovarské mláto, plevy, melasa, rostlinné a živočišné moučky a výlisky olejnatých semen, nazývané pokrutiny (HANZAL A KOL. 2005).

Krmná dávka je denní množství krmiva, které zvěř potřebuje k nasycení a zajištění živin. Zvěř si převážně ve vegetační době dokáže zajistit dostatek živin přirozenou paší. Naopak v době vegetačního klidu jsou zdroje potravy značně omezeny a proto je nezbytné zvěř přikrmovat. Velikost krmné dávky, období a délku doby pro přikrmování je nutno stanovit pro každou honitbu zvlášť, neboť mají odlišné místní podmínky. Na základě výzkumu byly stanoveny průměrné krmné dávky pro zvěř spárkatou na 1 kus a den, vyjádřené v tabulce č. 4 (ŽALMAN 1994).

Tabulka č. 4: Dávky krmiv v kg

druh zvěře	objemová	jadrná	dužnatá	sůl na 1 rok	minerály a přísady
jelení	2,5	0,5	1	3	1 lžíce
daňčí	1,5	0,3	0,5	2	1 lžíce
mufloní	0,8	0,2	0,2	1,5	1 lžíce

Zdroj: (ŽALMAN 1994)

Voda v oborách

Zdroj vody v oboře musí být po celý rok trvalý a nezávadný. Nejlepším zdrojem vody je silnější potok, protékající přes celou oboru. O zdroje vody musíme pečovat, čistit je a prameny vyhlubovat. U vodních zdrojů dbáme zvýšené pozornosti na hygienu a parazitární prevenci (WOLF A KOL. 1976).

Udržíme v čistotě jak přirozená tak i umělá napajedla zvěře. U rybníčků kontrolujeme a udržujeme stálý přítok a odtok vody. Na potůčcích v lese stavíme umělé zadržovací zařízení a přepadové hranky (ŽALMAN 1994).

2.2.3 Zařízení k lovu zvěře

Čekaná a šoulačka patří mezi lovy individuální (osamělé), kterých se může účastnit lovecký průvodce a lovecký pes. Čekaná je lov pasivní (lovec na kořist čeká) a šoulačka je lov aktivní (lovec kořist vyhledává). Čekanou může lovec vykonávat při zemi nebo ve výšce. Stanoviště ve výšce (žebříkový posed, otevřená a krytá kazatelna) má výhody bezpečné střelby, která směřuje vždy dolů a není uspěchaná. Mezi další výhody patří široký rozhled, snížení možnosti navěření a pozorování (obeznání) zvěře (PAUL-HENRY HANSEN-CATTA A KOL. 2008).

Další lovecká zřízení jsou lovecké chodníky (stezníky) a záštity. Tyto zařízení jsou budována tak, aby zvěř byla co nejméně rušena a procházející lovec či oborník měl co nejvíce možností zvěř vidět, pozorovat a případně ulovit, aniž by ho zvěř spatřila. Umělé či přirozené záštity se často budují u posedů, podél loveckých chodníků a okrajů volných ploch. Umělé záštity jsou z větví listnatých nebo jehličnatých dřevin a zavěšené na drátu nebo dřevěném plotu. Přirozené záštity vznikají výsadbou vhodných dřevin, převážně rychle rostoucích jehličnanů (WOLF A KOL. 1976).

Mezi důležité lovecké zařízení v oboře patří odchytové zařízení, které slouží k odchytu oborní zvěře pro účely selekce, prodeje apod. Součástí zařízení by měla být příjezdová cesta a zateplená kazatelna, která slouží k ovládnutí padacích dveří odchytového zařízení a pozorování zvěře. Zařízení nesmí sloužit k lovu zvěře odstřelem a musí být od těchto zařízení odděleno (HANZAL A KOL. 2008).

2.3 Zabezpečení welfare zvěře

Zajištění pohody zvěře je řešeno pomocí mnoha právních norem, zejména podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči. Cílem je vytvořit v oboře podmínky podle fyziologických a etologických potřeb chované zvěře. Podmínky jsou dále zaměřené na vhodnou výživu, hustotu zazvěření, odchyt a transport, sociální strukturu populace, způsob lovu, požadavky na myslivecká zařízení (bezpečnost, funkčnost, přístupnost),

kvalifikovaný myslivecký personál, životní prostředí zvěře (např. rušení zvěře) a veterinární podmínky chovu (HANZAL A KOL. 2008).

V oboře je důležité dodržovat hygienu prostředí a výživy. Zvěř musí být přikrmována odborným pracovníkem (oborníkem) vhodným nezávadným krmivem s ohledem na reprodukční cyklus zvěře a dostupné potraviny v oboře. Krmivo předkládá do mysliveckých zařízení, která musí být bezpečná pro zvěř (bez ostrých hran, vyčnívajících hřebíků, z nezávadného materiálu apod.) a udržována v čistotě. Dále se má provádět pravidelné čištění (4x do roka) od zbytků krmiva, přeorání okolí krmného zařízení a zařízení se dezinfikují. Současně s péčí o zvěř je v oboře zabezpečena veterinární péče. Veterinární lékař provádí minimálně dvakrát ročně kontrolu zdravotního stavu zvěře a dohlíží na preventivní dehelmintaci zvěře (PINTÍŘ 2004).

2.4 Ekonomika provozu oborního chovu spárkaté zvěře

Následující tabulka č. 5 uvádí procentuální roční podíl nákladů a výnosů na provoz vzorové obory, které odpovídají specifickým přírodním a hospodářským podmínkám a aktuálním cenám v České republice.

Fixní náklady tvoří položky stálé a neměnné (budování a údržba oborních zařízení, odpisy, nájem obory, náklady na chov loveckých psů atd.), které nejsme schopni sebelepším hospodařením ovlivnit. Zatímco variabilní náklady jsme schopni ovlivnit a tím snížit ztrátovost oborního chovu, např. zlepšením úživnosti obory snížíme náklady na krmivo, ale i na ochranu lesa. Další možností, jak zlepšit výnosovost obory je změna přirozeného poměru pohlaví (1 : 1) ve prospěch samčí zvěře, které nám v upravené (1,25 : 1) oborní populaci navýší lov trofejové zvěře oproti poměru pohlaví (1 : 1) na 133 %. Pomocí snížení cílového produkčního věku (zaměřeny na lov horní poloviny II. věkové třídy) u poměru pohlaví 1,25 : 1 se navýší lov trofejové zvěře na 166,7 %. Upravení poměru pohlaví v oborním chovu je v odůvodněných případech povoleno podle § 3 odst. 1 a 2 zákona 449/2001 Sb. o myslivosti (viz Příloha č.1) (FEUEREISEL 2010).

Tabulka č. 5: Roční náklady a výnosy na provoz vzorové obory

Obora	Náklady (%)	Výnosy (%)	Výsledek (%)
materiál (<i>krmivo</i>)	32		
opravy a údržba	1,5		
ostatní služby (<i>doprava, veterinář, opravy</i>)	23,9		
mzdy – cizí	3		
mzda - oborník (<i>podíl - myslivost</i>)	4		
lovečtí psi	0,85		
vlastní spotřeba dříví	0,1		
práce - univerzální kolový traktor	0,3		
provoz osobních automobilů	0,1		
provoz dodávkových automobilů	0,15		
provoz ostatní těžké mechanismy	0,1		
ochrana lesa proti působení zvěře	8		
odpisy - hmotné vybavení	11		
nájem obory	15		
tržby – zvěřina		11,3	
tržby – služby		19,5	
Celkem	100	30,8	-69,2

Zdroj: (FEUEREISEL 2010)

Jak uvádí JOCH (2004) v oborách lze provést optimalizaci mysliveckého hospodaření ve dvou fázích. V první fázi hledáme optimální množství chované zvěře, která nám bude zajišťovat neztrátové myslivecké hospodaření a současně zajišťovat základní požadavky ochrany přírody, obnovy a pěstování lesa. V druhé fázi hledáme optimální vnitřní složení chované zvěře, která nám vytváří co největší výnosy při nezměněném početním stavu. Druhá fáze je založena na úpravě poměru pohlaví ve prospěch samčí zvěře (1,3-1,5 : 1), která navýší lov trofejové zvěře a sníží zátěž oborního prostředí. Za snížením pastevního tlaku je pravděpodobně menší počet laní a kolouchů v populaci.

První fáze optimalizace je řešena pomocí analýzy bodu zvratu (Break Even Point). Tato analýza vyjadřuje vztahy mezi náklady, ziskem, výnosy a objemem

produkce. Pomocí analýzy bodu zvratu zjistíme matematicky nebo graficky bod zvratu, v němž se rovnají celkové náklady s celkovými výnosy podniku. Vyjadřující kritické množství výroby (výrobku), při kterém nevzniká ztráta ani zisk. Po překročení bodu zvratu při stalých cenách a variabilních nákladech je zisk vyšší, čím víc výrobků vyrobíme a prodáme (ANONIMUS 2012).

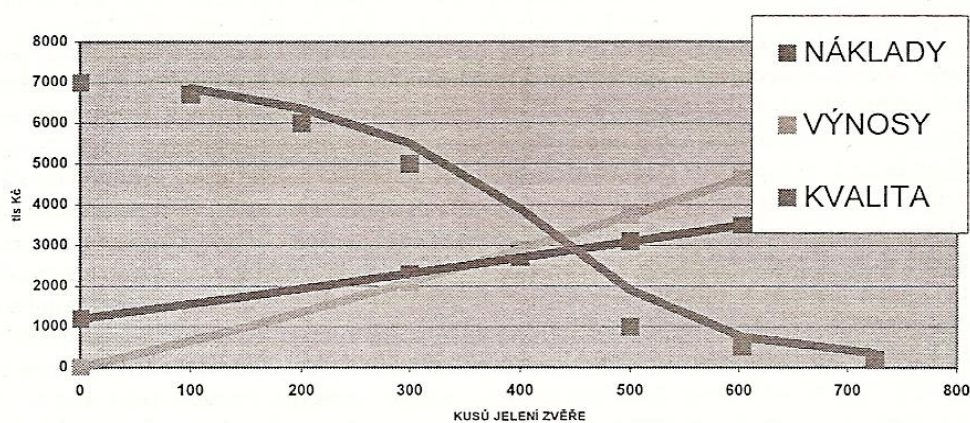
Analýza je názorně provedena na modelové oboře s chovem jelení zvěře o výměře 2 000 ha (viz Graf č. 1). Celkové náklady jsou vypočítány pomocí rovnice $y = 3,4x + 1200$ (CN=VN* x + FN).

FN (fixní náklady) = 1 200 tis. Kč

VN (variabilní náklady) = 3,4 tis. Kč na JSZ

x = počet kusů JSZ

y = celkové náklady (CN = FN + VN)

Graf č. 1: Průběh ročních fixních a variabilních nákladů na provoz obory, výnosů z oborního hospodaření a kvality lovu v závislosti na hustotě zazvěření v oboře o výměře 2 000 ha (JOCH 2004).

Pomocí grafu jsme zjistili, že bod zvratu nastává při 360 kusech chované zvěře. Z grafu je patrné, že zvyšováním chované zvěře nad bod zvratu se stane chov ziskovým. Limitujícím faktorem počtu zvěře je kvalita a zákonem stanovená maximální hustota zazvěření. Zejména z tohoto důvodu dosahují malé obory s vysokou hustotou zvěře krátkodobého ekonomického úspěchu. Maximální hustota zazvěření je pro většinu obor nežádoucí a nepřijatelná (JOCH 2004).

3. MATERIÁL A METODY

Obora Metlice a Myslivecké zařízení Rožmberk patří do intenzivních chovů spárkaté zvěře u firemního uskupení Agrowald se sídlem v obci Přízeř v okrese Český Krumlov. Společnost Agrowald podniká v zemědělské, lesnické a myslivecké činnosti a využívá výhody integrovaného hospodaření v krajině (AGROWALD 2012).

Obora Metlice leží severně od města Rožmberk nad Vltavou na pravém břehu řeky Vltavy a Myslivecké zařízení Rožmberk leží v těsné blízkosti u města na levém břehu řeky Vltavy (viz Příloha č. II). Dané území spadá do přírodní lesní oblasti číslo 12-Předhoří Šumavy a Novohradských hor.

3.1 Charakteristika přírodních podmínek v dané oblasti

3.1.1 Biografické členění a orografické poměry

Dané území spadá podle geomorfologického členění České republiky do Hercynského systému, který se hierarchicky dělí na další subsystémy, provincie, subprovincie, oblasti a celky.

Geomorfologické členění daného území

Systém - HERCYNSKÝ

Subsystém - HERCYNSKÁ POHOŘÍ

Provincie - Česká vysočina

Subprovincie - Šumavská subprovincie

Oblast - Šumavská hornatina

Celek - Šumavské podhůří

Podle geomorfologického členění České republiky patří dané území do celku Šumavského podhůří (BRANDOS 2006).

Daná oblast spadá do podcelku Českokrumlovské vrchoviny, okrsku Rožmberské vrchoviny. Okrsek Rožmberská vrchovina je charakteristická členitým

a převládajícím erozně denudačním reliéfem, který je vymezen kaňonovitým údolím řeky Vltavy. Nadmořská výška se pohybuje od 530 do 870 m n. m. Nejvyšší kóta okrsku je vrch Kaliště (993 m n. m.), nejnižší místo dané oblasti je při Vltavě u Zátoňských Dvorů (510 m n. m.) (PERFOLLOVÁ 2009).

3.1.2 Geologické a pedologické poměry

Území obor patří ke krystaliniku vltavsko-dunajské oblasti zvané moldanubikum (viz Příloha č. III). V dané oblasti jsou z hlediska stratigrafického zastoupeny všechny hlavní série (stavební jednotky) a tím je dána velmi pestrá geologická stavba.

Mezi horniny, které tvoří převážnou část podloží dané oblasti, patří různé typy žul a granodioritů. Další významné horniny jsou svorové ruly a svory kaplické, granulity a granulové ruly a biotitické pararuly. V menších plochách jsou zastoupeny další typy rul a pegmatitů. Z hlediska druhového složení flory a fauny jsou nejdůležitější bazické horniny. Jsou to především krystalické vápence, erlany a amfibolity.

Půdy v regionu odpovídají pestrosti geologické stavby, podnebí, původnímu a přeměněnému rostlinnému krytu v historickém vývoji. Jedná se většinou o půdy chudé, hlinitopísčité a písčité (URBANEC 2004).

3.1.3 Klimatické poměry

Zájmové území patří dle Quittovy klasifikace do mírně teplých klimatických oblastí - MW7. Podle Köppenovy klasifikace patří do klimatické oblasti Cfb - podtyp podnebí listnatých lesů mírného pásma.

Pro danou oblast je průměrná roční teplota vzduchu od 6 do 7° C. Maximální průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje mezi 32-33° C. Naopak minimální průměrná roční teplota vzduchu klesá na -21° C a i níže. To dokazují naměřené hodnoty z roků 1969 (-31,3° C) a 1985 (-32,3° C), které obsadily čtvrté a deváté pořadí v deseti nejnižších teplotách vzduchu naměřených v letech 1961-2000. Průměr sezonních maxim sněhové pokrývky dosahuje 30 až 50 cm (TOLASZ A KOL. 2007).

Nejbližší klimatologická stanice: Vyšší Brod (indikativ C2VBRO01, nadmořská výška 559 m.n.m.)

Nejbližší fenologická stanice: Brloh (indikativ C2BRLO21, nadmořská výška 582 m.n.m.)

Nejbližší srážkoměrná stanice: Rožmitál na Šumavě (indikativ C2ROZS01, nadmořská výška 642 m.n.m.)

Tabulka č. 6: Klimatická charakteristika mírně teplé oblasti - MW7

Parametr	MW7
Počet letních dní	30-40
Počet dní s průměr. teplotou 10° C a více	140-160
Počet dní s mrazem	110-130
Počet ledových dní	40-50
Průměrná lednová teplota	-2 - -3
Průměrná červencová teplota	16-17
Průměrná dubnová teplota	6-7
Průměrná říjnová teplota	7-8
Průměr. počet dní se srážkami 1 mm a více	100-120
Suma srážek ve vegetačním období	400-450
Suma srážek v zimním období	250-300
Počet dní se sněhovou pokrývkou	60-80
Počet zatažených dní	120-150
Počet jasných dní	40-50

Zdroj: (TOLASZ A KOL. 2007)

3.1.4 Hydrografické poměry

Daná oblast patří do úmoří Severního moře (povodí Labe). Do hlavního povodí Labe patří převážná část Čech s hlavními toky Labe a Vltavou, které odvádí vodu do Severního moře.

Podle státní správy oblast spadá pod státní podnik Povodí Vltava a ten provádí vodohospodářskou správu povodí Labe mimo vlastního Labe a povodí Ohře (PAVELKA 2012).

V oboře Metlice zabezpečují dostatečný zdroj vody pro zvěř protékající spádové potoky. Na vhodných místech byly postupně vybudovány dvě napajedla (malá jezírka) pro zvěř na dvou nejsilnějších potocích v oboře (URBANEC 2012).

V Mysliveckém zařízení Rožmberk je dostatečný zdroj vody pro zvěř zabezpečen protékajícím Přisahovským potokem a čtyřmi potůčky, které zde pramení. Přisahovský potok protéká podél jižního oplocení v přibližné délce 500 m. Jedná se o zcela dostačující a přirozené vodní zdroje (ALEXOVÁ 2010).

3.1.5 Zastoupení lesních typů a porostní poměry

Obora Metlice

Les v oboře Metlice je les zvláštního určení o výměře 68,57 ha, který tvoří 89 % z celkové výměry obory (viz Tabulka č. 12). Celková výměra lesa je součástí lesního hospodářského celku (LHC) Vyšší Brod (214 000). Podle údajů lesního hospodářského plánu (LHP) Vyšší Brod s platností od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2018 je zastoupení lesních typů a dřevin v oboře Metlice uvedeno v Tabulce č. 7, 8 a 9.

Tabulka č. 7: Zastoupení lesních typů v oboře Metlice

Les. typ	3L1	5A6	5D3	5K1	5K9	5N3	5S1	5S9	5V1	Σ
ha	0,79	0,42	9,38	8,31	6,78	11,05	26,98	2,68	2,18	68,57
%	1,2	0,6	13,7	12,1	9,9	16,1	39,3	3,9	3,2	100

Zdroj: (HONETSCHLÄGER 2012)

Tabulka č. 8: Zastoupení jehličnatých dřevin v oboře Metlice

Dřevina	SM	BO	MD	JD	DG	Σ jehličnany
ha	30,11	12,37	1,34	0,15	0,07	44,04
%	44,1	18,1	2	0,2	0,1	64,5

Zdroj: (HONETSCHLÄGER 2012)

Tabulka č. 9: Zastoupení listnatých dřevin v oboře Metlice

Dřevina	BR	LP	OL	JS	BK	DB	DBZ	KL	Σ listnáče
ha	7,74	5,59	3,60	2,89	2,18	1,56	0,50	0,10	24,16
%	11,3	8,2	5,3	4,2	3,2	2,3	0,7	0,1	35,5

Zdroj: (HONETSCHLÄGER 2012)

Myslivecké zařízení Rožmberk

Lesní pozemky tvoří 9,01 ha (12,27 %) z celkové výměry MZ Rožmberk (viz Tabulka č. 19). Celková výměra lesa je součástí dvou lesních hospodářských celků (LHC) Obce Rožmberk nad Vltavou (206404) a Vyšší Brod (214 000). Podle údajů z lesních hospodářských plánů (LHP) Obce Rožmberk nad Vltavou s platností od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2013 a LHP Vyšší Brod s platností od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2018 je zastoupení lesních typů a dřevin v MZ Rožmberk uvedeno v tabulce č. 10 a 11.

Tabulka č. 10: Zastoupení lesních typů v MZ Rožmberk

Les. typ	3J1	3L1	4A3	5H2	5K1	5K6	5K7	5K9	5S9	5OJ	5V1	Σ
ha	1,58	0,67	1,15	0,75	0,3	1,71	2	0,39	0,26	0,37	0,20	9,38
%	16,8	7,1	12,3	8	3,2	18,2	21,3	4,2	2,8	4	2,1	100

Zdroj: (HONETSCHLÄGER 2012, PÍGL 2012)

Tabulka č. 11: Zastoupení dřevin v MZ Rožmberk

Dřevina	SM	BO	MD	Σ jehl.	DB	LP	BR	OS	Σ listn.	Σ Σ
ha	6,65	1,48	0,01	8,14	0,97	0,04	0,2	0,03	1,24	9,38
%	70,9	15,8	0,1	86,8	10,4	0,4	2,1	0,3	13,2	100

Zdroj: (HONETSCHLÄGER 2012, PÍGL 2012)

Lení porost v MZ Rožmberk je součástí lesa hospodářského, kde v minulém období převažoval hospodářský způsob pasečný a v současnosti se zejména u smrku uplatňuje podrostní hospodaření (PERFOLLOVÁ 2009).

3.1.6 Zemědělské hospodaření

Zemědělská půda je zařazena podle klasifikace Evropské unie do oblasti LFA (Less Favourable Areas - méně příznivá oblast) méně příznivé oblast, patřící do znevýhodněné horské oblasti (HA). Společnost Agrowald Přízeř hospodaří přibližně na 300 ha polí a pastvin. Hospodaření je zaměřené na extenzivní zemědělskou výrobu s technologií neustájeného chovu skotu (PERFOLLOVÁ 2009).

3.2 Metodika

Převážnou část informací a vnitropodnikových dat do mé bakalářské práce mi poskytl jednatel a myslivecký hospodář společnosti Agrowald s.r.o. Ing. Roman Urbanec, Ph.D. Další informace jsem získal vlastním pozorováním a praxí získanou jako držitel povolenky v honitbě Agrowald.

Základní informace o oboře Metlice a MZ Rožmberk jsem čerpal z časopisu Svět myslivosti, z článku Obora Metlice a další intenzivní chovy spárkaté zvěře u AGROWALDU od autora Ing. Dalibora Pačese (2006). Další podrobné informace o MZ Rožmberk jsem získal ze semestrální práce zabývající se projektem obory Rožmberk, kterou napsala Helena Alexová (2010).

Posouzení oborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění welfare a posouzení kvality prostředí v MZ Rožmberk jsem provedl nejprve podle vyhlášky č. 491/2002 Sb. o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazení honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, kde jsem používal zařazení obora. U obou chovů jsem posoudil úživnost prostředí na základě výše škod zvěře na lesním porostu, které mi poskytli místní lesníci s dlouholetou praxí v daném LHC. Welfare zvěře jsem posoudil na základě znalostí místních podmínek a vlastním pozorováním.

Zhodnocení mysliveckého zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti jsem prováděl na základě prováděných kontrolních obchůzek, oprav, lovu, příkrmování zvěře a budování mysliveckých zařízení ve spolupráci s odborníkem obory Metlice Richardem Hurným a převážně se zaměstnancem společnosti Agrowald Jiřím Kronikou.

Vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu jsem provedl na základě ústního sdělení od Ing. Romana Urbance, Ph.D. o význačných trofejích a přehledu prováděného zazvěřování obory. Zdravotní stav zvěře jsem vyhodnotil na základě praxe při prvotním vyšetření zvěře po ulovení nebo dle nalezené uhynulé zvěře a podle poskytnutých zpráv z veterinárních vyšetření.

Vyhodnocení ekonomické stránky obou chovů jsem provedl na základě poskytnutých vnitropodnikových dat od mysliveckého hospodáře Ing. Romana Urbance. Pomocí těchto dat byla sestavena výnosová a nákladová tabulka obou

chovů a graf celkových výnosů a nákladů. Tabulky jsem porovnal s experimentálně zjištěnými daty ze vzorové obory uvedené v kapitole (Ekonomika intenzivních chovů) knihy Zelená čísla, kterou napsal Ing. Josef Feuereisel (2010).

Ke každé oblasti jsem využil názory a postřehy místních myslivců, lesníků a personálu společnosti, kteří jsou nejvíce zasvěceni do problematiky chovu spárkaté zvěře v oborách společnosti Agrowald.

4. VÝSLEDKY

4.1 Obora Metlice

První zmínky o vzniku obory jsou z roku 1985. V tomto roce byla vybudována aklimatizační obůrka pro mufloní zvěř o výměře 40 ha. Teprve v roce 1990 byla obůrka rozšířena na současných 77 ha. Rozšířený objekt byl v roce 1993 rozhodnutím odboru životního prostředí Okresního úřadu Český Krumlov uznán oborou pro chov mufloní zvěře a následně na základě odborného posudku byl oborní chov v roce 1995 rozšířen o chov daňčí zvěře. Držitelem obory jsou Lesy České republiky, s. p., Hradec Králové, Lesní správa Vyšší Brod. Uživatelem je od roku 1993 až po současnost firma Agrowald Rožmberk s.r.o. (PAČES 2006).

Tabulka č. 12: Druhy honebních pozemků v oboře Metlice

Druh pozemku	Výměra (ha)	%
Lesní pozemky	68,57	89
Trvalý travní porosty	6	7,8
Ostatní plochy	2,43	3,2
Celkem	77	100

Zdroj: (URBANEC 2012)

Rozloha: 77 ha

Držitel: Lesy ČR, s. p., Lesní správa Vyšší Brod

Uživatel: Agrowald Rožmberk, s. r. o.

Oborník: Richard Hurný

Chovaná zvěř: muflon, daněk evropský

Kmenové stavy: muflon 46 ks, daněk evropský 30 ks

Význačné trofeje: muflon 225,50 b. CIC, daněk evropský 186,20 b. CIC

4.1.1 Posouzení oborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění jejího welfare

V současné době tvoří lesní půda 68,57 ha (89 %) z celkové plochy obory a zastoupení listnatých dřevin tvoří 24,16 ha (35,5 %) z celkové plochy lesa.

V lesních porostech jsou porostní úpravy zaměřené na prosvětlení porostu a uvolnění plodonosných listnatých dřevin. Cílem těchto úprav je zvýšení plodivosti dubu (*Quercus*), buku (*Fagus*), jasanu (*Fraxinus*), javoru (*Acer*) a rozšíření bylinného patra (URBANEC 2012).

Přirozená úživnost obory byla v předešlých letech zvyšována výsadbou plodonosných a okusových dřevin. Hlavní plodonosnou dřevinou v oboře je jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) vysazován do alejí kolem cest, luk a políček, další vysazovanou dřevinou byly převážně ovocné stromy rodu *Malus* (jabloň). Plodonosných dřevin bylo v oboře vysazeno přibližně 60 ks. Zvěřníky postupem času zanikly a jako okusové plochy slouží náletové dřeviny z přilehlých okrajových porostů (cca 0,5 ha).

V oboře jsou pastevní plochy o celkové rozloze 6 ha (louky a pastviny) a jedno oplocené zvěřní políčko o velikosti 0,9 ha. V následující tabulce č. 13 je vypočítána potřebná výměra trvalých travních porostů pro spárkaté zvěře (m²/ks) v oboře Metlice. Tabulka je sestavena podle tabulky č. 3, kterou sestavil UECKERMANN 1964 IN HANZAL A KOL. (2008).

Tabulka č. 13: Potřebná výměra trvalých travních porostů pro spárkatou zvěř v oboře Metlici

Druh zvěře	Jarní kmenové stavy (JKS) v ks	Trvalé travní porosty v m ²
Daněk evropský	35	17 500
Muflon	49	14 700
Celkem	84	32 200

Trvalé travní porosty v oboře Metlice mají podle tabulky č. 13 potřebnou výměru pro chovanou spárkatou zvěř.

Pastevní plochy se ošetřují jarním smykáním, posečením nedopasků, sběrem kamení a větví. Zvěřní políčko je oseto víceletou směskou (3 roky) do pečlivě připravené půdy, dle rakouské receptury. Agrotechnická činnost v oboře je prováděna v rámci integrovaného hospodaření u společnosti Agrowald.

Rozhodnutím Městského úřadu v Kaplici č. j.: 7559/2/02-ŽP-BV ze dne 5. 3. 2003 v souladu s vyhláškou č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, stanovuje pro oboru následující jakostní třídy a normované a minimální stavy zvěře (viz Tabulka č. 14) při poměru pohlaví 1 : 1 a koeficientu očekávané produkce 0,9 (TUREK 2003).

Tabulka č. 14: Stanovené minimální a normované stavy zvěře a zařazení obory do jakostní třídy

Druh zvěře	Jakostní třída	Minimální stav	Normovaný stav
Daněk skvrnitý	IV.	15	30
Muflon	IV.	15	46

Zdroj: (TUREK 2003)

První metodou byla úživnost vyhodnocena podle vyhlášky č. 491/2002 Sb. a stanovení celkových normovaných stavů zvěře v oboře na 76 kusů spárkaté zvěře. Podle vykazovaných jarních kmenových stavů (JKS) muflonů a daňčí zvěře v oboře Metlice se stavy zvěře pohybují nad normované stavy průměrně o 8 kusů spárkaté zvěře (viz Tabulky č. 17 a 18).

V oboře nebyly v posledních letech evidovány nadměrné škody, toho bylo docíleno vhodným hospodařením v lesích zvláštního určení ve správě Lesů České republiky, s.p., LS Vyšší Brod. Hospodaření v lese je zaměřeno na zvyšování úživnosti, která je zacílena na podporu plodonosných listnáčů, ohryzových dřevin, intenzivnější prosvětlování porostu, ponechávání listnatých solitérů a především na ochranu výsadeb pomocí bytelných oplocenek (HONETSCHLÄGER 2012).

Zajištění welfare zvěře je zajištěno pomocí soustavné veterinární péče podnikovým veterinářem, která zajišťuje zvěř zdravou a vitální. Dále se dbá na

dostatek potravy a vody v oboře podle doporučených krmných dávek pro zvěř. Průběžně se kontroluje bezpečné prostředí pro zvěř, aby se co nejvíce předcházelo riziku poranění zvěře. Lov je prováděn v dostatečné vzdálenosti od krmných zařízení, na mysliveckou vzdálenost, dle zákona a etických kritérií.

V oboře se nachází dostatek klidových zón, úkrytů (díky členitému reliéfu pravého břehu řeky Vltavy), napajedel a kališť, které jsou pro pohodu zvěře důležité a které převážně slouží k ochlazení organismu v horkých letních měsících. Kaliště se převážně nacházejí v podmáčených lokalitách menších pramenů. Zvěř je negativně vyrušována vodní turistikou na řece Vltavě především v období vodácké sezóny.

Veterinární péči zajišťuje vnitropodnikově MVDr. Josef Keclík v rámci živočišné výroby i myslivosti ve spolupráci s Okresní veterinární správou v Českém Krumlově. Provádí se dvakrát ročně odčervení přípravkem CERMIX plv. (antiparazitární přípravek s obsahem ivermektinu pro spárkatou zvěř) a koprologické vyšetření trusu zvěře před a po dehelmintaci. U nalezené uhynulé zvěře je provedeno parazitologické vyšetření všech orgánů (vývrhu) a na základě výsledků prováděna veterinární opatření (přeléčení chovu). Zpracování a prodej zvěřiny je prováděno vyškoleným personálem v souladu s veterinárními předpisy (URBANEC 2012).

V současnosti prováděná intenzivní dehelmintace (na jaře a podzim) je zaměřená na intenzivní tlumení plicnivek (*Muellerius capillaris*) a žaludečních a střevních hlístic (*Trichostrongylus*), které byly zjištěny parazitologickým vyšetřením převážně u mufloní zvěře (viz Příloha č. VII). Prováděná opatření doporučil i odborník z BIOPHARM, z výzkumného ústavu biofarmacie a veterinárních léčiv, a.s. MVDr. Aleš Kyrál (viz Příloze č. VIII). Z přílohy č. VIII je možno zjistit patrné zlepšení tohoto problému, ale rozhodující budou výsledky parazitologických vyšetření za roku 2012.

4.1.2 Zhodnocení mysliveckých zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti

Obora je oplocena drátěným pletivem o délce 3 800 m, které je napnuté na dřevěných sloupcích, výška oplocení je 2 m. Dříve tvořila přirozenou hranici obory řeka Vltava, ale i tato část byla postupně zaplocena (PAČES 2006).

Další popis je sepsán na základě vlastního pozorování, při provádění oprav a kontrol oborního oplocení. V oboře se nachází více vstupních bran, ale nejvíce se používají dvě příjezdové brány, horní a spodní. Všechny brány jsou pevné a dají se zamykat. Horní, hlavní brána je zobrazena v příloze č. IV. V oborním oplocení jsou vybudovány čtyři záskoky a tři odchytové zařízení pro uniklou zvěř z obory, které jsou za dobou své životnosti a jsou poničené. Pro vstup do obory a provádění kontrol oplocení jsou vybudovány nové schůdkové přechody přes oborní plot.

Oborník provádí minimálně dvakrát týdně kontrolu oplocení, záskoků a vstupních bran, hlavně se zaměřuje na oplocení a jeho neporušenost. Oborní oplocení je porušováno migrující černou zvěří a to převážně ve zpevněné spodní části. Největší hrozbou je pád okolních stromů na oborní oplocení a následný únik chované zvěře (HURNÝ 2011).

Oborní plot v oboře Metlice plní svojí funkci dle zákona. Zvěř z obory neuniká, i když je výška oplocení nižší než doporučená minimální výška oborního oplocení, kterou uvedl WOLF A KOL. (1976) a HANZAL A KOL. (2008). Některé části oplocení jsou opraveny vlastníkem (LČR, s.p.), poslední oprava oplocení byla provedena ke konci roku 2011. Bylo přibližně opraveno 300 m oborního plotu, ale stav některých částí oplocení je nadále ve špatném stavu. Běžnou údržbu a opravy provádí uživatel.

Jak uvádí GAJDOŠ (2004) stávající nové oplocení s dřevěnými sloupky a drátěným pletivem má předpokládanou životnost 10 let.

Ostatní neopravené části oplocení jsou za dobou životnosti a jejich průběžnou údržbou a opravou je funkčnost udržována do doby, než bude nahrazena novým oplocením.

K lovu zvěře slouží následující zařízení:

4x uzavřená zateplená kazatelna s vyklápěcími okny

1x uzavřená zateplená kazatelna s vyklápěcími okny a s ovládáním padacích dveří chytadla

1x chytadlo zabudované do velkokapacitního krmelce

Kazatelna sloužící pro pozorování zvěře a spouštění padacích dveří je na konci životnosti, napomohla tomu zničená střešní krytina. Ostatní zařízení jsou funkční, bezpečná pro lovce i zvěř a jejich odhadována životnost je min. 5 let.

Zařízení sloužící pro příkrmování zvěře:

2x velkokapacitní krmelce se seníkem

1x krmelec se seníkem

1x sklad na dužnaté krmivo (sklep z panelů)

1x sklad jaderného krmiva (budova v areálu společnosti Agrowald)

3x zastřešená slaniska (samostatná)

6x koryta na jaderné krmivo

Všechna zařízení byla kontrolou jejího stavu shledána plně funkční a bezpečná pro zvěř. Pouze málo využívaný krmelec se seníkem je na konci životnosti, je ho třeba nahradit krmelcem na kulaté balíky sena a krmným stolem na kulaté balíky senáže (siláže) se stříškou, které v oboře chybí u každého krmeliště (označené 1,2 a 3). Výstavbou krmelců a krmných stolů na kulaté balíky se stříškou by se zlepšila hygiena výživy a prostředí založená na snadném odstraňování zbytku nespotebovaného krmiva a znemožnění zvěři znečistit krmivo trusem. V oboře jsou nedostatečně využívány korýtka v průlezných ohrádkách a oploceních pro slabší kusy zvěře, které jsou součástí velkokapacitního krmelce se seníkem. Životnost ostatních zařízení odhaduji společně s odborníkem na min. 10 let, podmínkou je neporušenost střešní krytiny. U dvou velkokapacitních krmelců se seníkem je životnost několik desítek let.

Příkladem životnosti mysliveckých zařízení jsou dva kmelce se seníkem, které se dochovaly z rohanského období 30. let minulého století v oboře Žehrov (KLÍMA 2004).

4.1.3 Vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu

Jak uvádí HANZAL (2004) ze zjištěných a ověřených zkušeností mnoha mysliveckých odborníků víme, že dovoz cizí dobře založené zvěře má pozitivní heterozní efekt, který patří mezi významné faktory ovlivňující růst a kvalitu paroží. Důležité je dovážet cizí zvěř z horších podmínek do lepších.

V následující tabulce č. 15 a 16 je přehled prováděného zazvěřování obory kvalitní mufloní a daňčí zvěří. Dovezená dobře založená mufloní zvěř pocházela z obor Židlochovice (1994) a Rokyta (1997 a 1998). V roce 1995 byla dovezena do obory zvěř daňčí z oblasti Gyulay (Maďarsko) a následně v roce 1998 z obory Podčejk (URBANEC 2012).

Tabulka č. 15: Zazvěřování mufloní zvěří

	1994	1997	1998
Muflon	1	3	9
Muflonka	3	3	4
Muflonče	4	1	6
Celkem	8	7	19

Zdroj: (URBANEC 2012)

Tabulka č. 16: Zazvěřování daňčí zvěří

	1995	1998
Daněk	2	3
Daněla	5	3
Daňče	7	1
Celkem	14	7

Zdroj: (URBANEC 2012)

Z důvodu dlouhodobého nedovezení cizí dobře založené zvěře je třeba nakoupit a dovést kvalitní zvěř za účelem oživení krve a dosažení vyšších bodových hodnot trofejí.

Kvalitu zvěře mufloní a daňčí dokazuje příloha č. VI, kde je přehled dosažených význačných trofejí. Daňčí zvěř vhodnou péčí dosahuje ve zdejších vyšších polohách a v horších klimatických podmínkách (než je předurčena) trofeje i přes 180 bodů CIC (zlaté medaile). Zbarvení lopat je tmavé, mají dobrou šířku a délku, ale málo výrazné prsty.

Mufloní toulce se vyznačují dobrou rozlohou a velkými obvody na bázích, ale do vysokých hodnot jim schází délka. U toulců se nevyskytuje odlupčivost a ke snížení délky toulců dochází obrušováním po dosažení věku 5-6 let (PAČES 2006).

Mufloni z obory Metlice dosahují každoročně trofeje přes 205 bodů CIC (zlaté medaile) a nepravidelně až přes 220 bodů CIC.

Hodnocení kvality zvěře podle vývoje hmotnosti nelze provést z důvodu nevedení těchto dat u společnosti Agrowald.

Zdravotní stav daňčí zvěře v oboře Metlice je dobrý, naopak u mufloní zvěře byl parazitologickým vyšetřením zjištěn (ve třech vzorcích) výskyt středně silné až silnější infekce plicnivkou *Muellerius capillaris* a ojedinělý výskyt až slabá invaze gastrointestinální hlístice (viz Příloha č. VII). Po provedené dehelmintaci (na jaře a podzim) je výsledek parazitologických vyšetření lepší (viz Příloha č. VIII), ale je doporučeno pokračovat v dehelmintaci, protože prostředí obory je silně kontaminováno především plicní hlísticí (*Muellerius capillaris*).

4.1.4 Posouzení úrovně péče o zvěř

Zvěř je celoročně přikrmována pomocí směsi jadrných krmiv (60 % ovsa, 40 % kukuřice). Ve vegetačním období jsou krmné dávky sníženy. Dávky jsou navýšeny v období vegetačního klidu za současného předkládání objemového (seno, senáž) a dužnatého krmiva (krmná řepa). Součástí celoročního předkládání je kamenná sůl kusová a vitamino-minerální doplněk ROBORAN pro spárkatou zvěř,

který je doporučen podávat daňkům a muflonům v období od března do konce července (HURNÝ 2011).

Dále popisované příkrmování zvěře vychází z vlastního pozorování a získané praxe ve spolupráci s oborníkem, lesním a zemědělským personálem společnosti AGROWALD. Jadrné a dužnaté krmivo není vlastní produkce, ale je nakupováno od jiných firem. Jadrné krmivo je skladováno v zásobárnách (uzavřené železné sudy) u krmících zařízení, které jsou doplňována ze sýpky (skladu) umístěné v areálu společnosti. Dužnaté krmivo je před zmrznutím a také pro dostupnost uloženo v krechtech v oboře (Fotografie v Příloze č. IV).

Objemové krmivo předkládané zvěři je vlastní výroby. Seno je lisováno do hranatých nebo kulatých balíků. Výroba a uskladnění hranatých balíky je prováděna v rámci společné brigády myslivců a lesního personálu. Pro předkládání objemového krmiva jsou v oboře vybudovány dva velkokapacitní krmelce se seníkem a jeden menší krmelec. Součástí krmelců jsou koryta na jadrné krmivo a samostatná slaniska se stříškou.

Dále jsou zvěři předkládány kulaté balíky sena a senáže. Kulaté balíky jsou vyrobeny v režii zemědělské výroby podniku. Kvality je u sena dosaženo včasnou sečí a uskladněním ve stodolách. Kvalita senáže je zajištěna lisováním zavadlého jetele, aplikací granulovaných konzervačních přípravků, dostatečné obalení bílou strečovou folií (až 6 obalení) a správná manipulace bez poškození folie. Dodržením těchto postupů se zlepší nutriční a dietetické hodnoty krmiv.

Příkrmování zvěře provádí oborník každý třetí den pomocí směsi jadrných krmiv (50 kg snížená dávka a 100 kg plná dávka) a vitamino-minerálního doplňku ROBORAN pro spárkatou zvěř dle návodu. Četnost a zvyšování krmných dávek se provádí v době, kdy dochází u spárkaté zvěře k vývoji plodu, ukládání energetických rezerv na zimu, parožení daňků a tvorbě toulců mladých muflonů. Velikost krmné dávky oborník odhaduje podle praxe. V době nouze od X. do IV. měsíce je objemové krmivo naváženo neustále (seno, senáž). Řepa je zvěři předkládána v malém množství ze skladu dužnatého krmiva v oboře, kde je chráněna před zmrznutím.

Obora patří do IV. jakostní třídy, a proto je vhodné celoroční příkrmování zvěře. Velikost krmné dávky (směsi jadrných krmiv) by bylo vhodné stanovit podle přirozené úživnosti obory a potřeb zvěře v průběhu roku. V důsledku špatného

rozhodování řídicích zaměstnanců v zemědělské výrobě je kvalita některého objemového krmiva nedostatečná.

4.1.5 Způsob lovu zvěře, zejména organizaci lovu a péče o lovecké hosty

Lov zvěře v oboře je výhradně zaměřen na průběrný odstřel pro chov nevhodné zvěře a trofejové zvěře, vše v souladu s plánem lovu. Lov je prováděn pouze individuálně z loveckých mysliveckých zařízení nebo šouláním. K lovu a pozorování zvěře slouží čtyři uzavřené zateplené kazatelny s vyklápěcími okny. K odchytu zvěře slouží chytadlo zabudované do velkokapacitního krmelce, z něhož vede záběh do připravené přepravní bedny nebo se chycená zvěř vypustí do aklimatizační obůrky o velikosti 3 ha. Součástí odchyťového zařízení je kazatelna, která slouží k pozorování a spouštění padacích dveří chytadla. Fotografie loveckých zařízení jsou uvedena v příloze č. IV. Lov, odchyt, úhyn a sčítané jarní kmenové stavy (JKS) muflonů a daňčí zvěře v oboře Metlice jsou uvedeny v následujících tabulkách číslo 17 a 18.

Tabulka č. 17: Lov, úhyn a JKS muflonů zvěře v oboře Metlice

Rok	Lov, úhyn a JKS	Muflon	Muflonka	Muflonče	Celkem
2006	Lov	3	2	4	9
	Odchyt	1	3	-	4
	JKS	14	16	16	46
	Úhyn	-	1	-	1
2007	Lov	5	5	2	12
	Odchyt	-	2	-	2
	JKS	12	25	14	51
2008	Lov	2	5	5	12
	Odchyt	-	9	5	14
	JKS	17	19	13	49

2009	Lov	5	4	4	13
	Odchyt	2	3	2	7
	JKS	17	20	12	49
2010	Lov	5	2	1	8
	Odchyt	1	4	5	10
	JKS	18	16	14	48
	Úhyn	-	1	1	2

Zdroj: (URBANEC 2012)

Tabulka č. 18: Lov, úhyn a JKS daňčí zvěře v oboře Metlice

Rok	Lov, úhyn a JKS	Daněk	Danělka	Daňče	Celkem
2006	Lov	3	4	4	11
	JKS	13	16	9	38
2007	Lov	6	9	6	21
	JKS	12	14	8	34
2008	Lov	5	7	7	19
	JKS	11	12	9	32
	Úhyn	-	1	-	1
2009	Lov	5	5	4	14
	JKS	13	11	9	33
2010	Lov	6	4	3	13
	JKS	15	14	10	39

Zdroj: (URBANEC 2012)

Lov trofejové zvěře provádí převážně lovečtí hosté s doprovodem, který zajišťuje správná kritéria lovu. Myslivecký hospodář provede poučení lovce a kontrolu dokladů, zbraně a střeliva. Dále je možnost provést kontrolní střelbu na

střelnici společnosti Agrowald ve Vyšším Brodě. Doprovod zajišťuje dodržování zákonných předpisů, welfare zvěře a mysliveckých tradic.

Loveckým hostům je nabízen společností Agrowald poplatkový lov srnčí, daňčí, mufloní, jelení a černé zvěře v honitbě Přízeř a v několika intenzivních chovech spárkaté zvěře (MZ Rožmberk a obory Metlice). Dále nabízí komplexní lovecký servis a zajištění ubytování, odborné exkurze a výlety po revíru společnosti s průvodcem (tzv. Šumavské safari), pořízení videa a fotografií z lovu, rybolov a možnost zakoupení zvěřiny. V rámci zkvalitnění pobytu, nabízí možnost návštěvy kulturně-historických památek regionu a celoročního sportovního vyžití (AGROWALD 2012).

Lov zvěře, organizace lovu a péče o lovecké hosty je prováděna na profesionální úrovni a lovečtí hosté se rádi vracejí. Loveckou klientelu tvoří zahraniční lovci z Rakouska, Německa, Itálie, Španělska, skandinávských zemí a USA. V poslední době se zvýšil zájem lovců z východní Evropy především z Polska, Lotyšska, Slovinska a Ruska. Česká lovecká klientela se zvětšuje a část jí tvoří obchodní partneři a hosté společnosti Agrowald.

4.2 Myslivecké zařízení Rožmberk

Myslivecké zařízení Rožmberk (MZ Rožmberk) vzniklo ve dvou etapách. Nejprve bylo v letech 1998-1999 oploceno území o rozloze 30 ha a následně v letech 2001-2002 rozšířeno na 130 ha. Na této výměře je chována společně zvěř jelení, mufloní a doplňkově zvěř daňčí. Současná výměra MZ Rožmberk je součástí honitby Přízeř a vlastník plánuje uznání MZ Rožmberk za oboru (PAČES 2006).

Na základě vzniku nadměrných škod na lesním porostu byl po domluvě s vlastníkem (Obec Rožmberk nad Vltavou) tento poškozený porost vyplocen z MZ Rožmberk a stávající rozloha obory je uvedena v následující tabulce č. 19.

Tabulka č. 19: Druhy pozemků v MZ Rožmberk

Druh pozemku	Výměra (ha)	%
Lesní pozemky	9,38	12,7
Orná půda	0,13	0,18
Ostatní plochy	3,74	5,06
Trvalý travní porost	60,60	82,06
Celkem	73,85	100

Zdroj: (URBANEC 2012)

Charakteristika honitby Přízeř

Držitel: PF ČR

Uživatel: Agrowald Rožmberk, s. r. o.

Výměra: 3 762 ha

- zemědělská půda 1 869 ha
- lesní půda 1 657 ha
- ostatní plochy 231 ha
- vodní plocha 5 ha

(PERFOLLOVÁ 2009)

4.2.1 Posouzení oborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění jejího welfare

Zemědělské pozemky v MZ Rožmberk tvoří 0,13 ha (0,18 %) orné půdy a 60,60 ha (82,47 %) trvalých travních porostů z celkové výměry MZ Rožmberk (viz Tabulka č. 19). V následující tabulce č. 20 je vypočítána potřebná výměra trvalých travních porostů pro spárkaté zvěře (m^2/ks) v MZ Rožmberk. Tabulka je odvozena z tabulky č. 3, kterou sestavil UECKERMANN 1964 IN HANZAL A KOL. (2008).

Tabulka č. 20: Potřebná výměra trvalých travních porostů pro spárkatou zvěř v MZ Rožmberk

Druh zvěře	Jarní kmenové stavy (JKS) v ks	Trvalé travní porosty v m^2
Jelen lesní	46	46 000
Daněk evropský	16	8 000
Muflon	52	15 600
Celkem	114	69 600

Trvalé travní porosty v MZ Rožmberk mají dostatečnou výměru a několika násobně překračují potřebnou výměru pastevních ploch pro spárkatou zvěř v m^2/ks .

Zhodnocení úživnosti MZ Rožmberk bude provedeno pomocí vyhlášky č. 491/2002 Sb. o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. MZ Rožmberk bude hodnoceno jako obora pro spárkatou zvěř jelení, podle charakteru přírodních podmínek a velikost výměry. V souladu s vyhláškou (č. 491/2002 Sb.) by pro výměru 73,49 ha odpovídaly normované stavy jelení zvěře v počtu 36 kusů s poměrem pohlaví 1 : 1 a koeficientem očekávané produkce 0,7-0,8.

Současné zařazení MZ Rožmberk do IV. jakostní třídy by odpovídalo jehličnatému lesu s příměsí listnáčů do 20 % a zařazením polní části do zemědělské oblasti pícninářské.

Zhodnocení úživnosti a stanovení únosných stavů zvěře pomocí sledování škod působených zvěří na lesním porostu, byly škody vyhodnoceny jako nadměrné

a stav zvěře jako neúnosný. Sledování škod zaznamenával (evidoval) odborný lesní hospodář pan PÍGL (2012) pro LHC Obec Rožmberk nad Vltavou. Na základě jeho zjištění byla po domluvě odplocena velká část lesní výměry MZ Rožmberk.

Jak uvádí VALA (2011) za vznikem škod převážně stojí početnost zvěře, nedostatečná přirozená úživnost, nevhodná sociální struktura, různé nároky jednotlivých druhů na potravu, nevhodná druhová skladba porostů atd.

V MZ Rožmberk byl vysázen jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) pro zvýšení úživnosti v počtu 20 kusů. Dále se v oboře nachází dva staré sady převážně zastoupené ovocnými stromy (30 ks) rodu *Malus* (jablň).

Další zvyšování úživnosti nebylo v MZ Rožmberk několik let prováděno. Trvalé travní porosty jsou převážně pastevního typu a zbylá část je využívána jako louky pro sklizeň sena (senáže) a následně k pastvě. Trvalý travní porost je dostatečným zdrojem pastvy, ale není známa kvalita (botanická klasifikace a energetická hodnota).

Zajištění welfare zvěře je zaměřeno především na veterinární péči, bezpečné prostředí, vhodné příkrmování, klid v oboře, správný lov, zlepšování prostředí a další péči, která je podrobně popsána a vyhodnocena v ostatních kapitolách.

MZ Rožmberk poskytuje dostatečný úkryt a klidové zóny pro zvěř díky členitému reliéfu levého břehu řeky Vltavy a obsahuje min. 10 přírodních kališť, které jsou pro pohodu zvěře velmi důležité především v letních měsících. Zvěř je negativně vyrušována přílehlou komunikací a vodní turistikou na řece Vltavě především v období vodácké sezóny. Ke snížení rušení zvěře přílehlou cestou byly při výstavbě obory vysázeny podél plotu smrky.

Veterinární péči zajišťuje MVDr. Josef Keclík ve spolupráci s Okresní veterinární správou v Českém Krumlově. Provádí se pravidelné (2x ročně) preventivní podávání přípravku RAFENDAZOL a CERMIX. Podobně jako v oboře se provádět pravidelné koprologické vyšetření trusu zvěře a parazitologická vyšetření všech orgánů uhynulé zvěře. Dále je dbáno na hygienu prostředí pravidelným odvážením nespotřebovaného krmiva a následné desinfekce mysliveckých zařízení po ukončení příkrmování (URBANEC 2012).

4.2.2 Zhodnocení mysliveckých zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti

MZ Rožmberk je oploceno ocelovým pletivem o přibližné délce 2 650 m. Pletivo je napnuto na impregnovaných dřevěných sloupcích vzdálených 4,5 m, které jsou připevněny k betonovým patkám. Použité pletivo je 4 mm silné, potažené zeleným PVC a 2 m vysoké. Mezi sloupky jsou umístěny dvě podélné zpevňující rygle (první u země a druhý přibližně 70 cm nad zemí).

Myslivecké zařízení je rozděleno celodřevěným oplocením na jižní (část 1) a severní část (část 2). Rygle z půlené kulatiny jsou podélně přitlučeny mezi impregnované dřevěné sloupky, které jsou připevněny k betonovým patkám po 4,5 m. Oplocení je 2 m vysoké a přibližně 1 500 m dlouhé (ALEXOVÁ 2010).

Poslední oplocení bylo vybudováno pro oddělení části souvislého lesního porostu v MZ Rožmberk a tím zabránit škodám. Na oddělovací oplocení je použito pletivo tloušťky 4 mm, které je napnuto na dřevěných sloupcích. Sloupky jsou podélně zpevněny čtyřmi ryglemi. Oplocení je 2 m vysoké a přibližně 1 300 m dlouhé.

V hlavním oplocení jsou vybudovány dvě celodřevěné příjezdové brány, které jsou přístupné z cesty vedoucí z Rožmberka nad Vltavou přes Hrudkov do Vyššího Brodu. Fotografie reprezentativní příjezdové brány do severní části je v příloze č. V. Příjezdové brány jsou v dobrém stavu, jsou uzamykatelné a mají dostatečnou šířku pro průjezd zemědělské techniky. Další pomocné brány jsou tvořeny dřevěným rámem a pletivem, součástí oplocení jsou dva záskoky a schůdkové přechody přes oborní plot.

Oborník provádí minimálně dvakrát týdně kontrolu všech mysliveckých zařízení a hlavně se zaměřuje na oplocení a jeho neporušenost. Oplocení je podobně jako v oboře porušováno migrující černou zvěří a to převážně ve zpevněné spodní části. Oborník při zjištění nějakého nedostatku provede okamžitou opravu (KRONIKA 2012).

Jak uvádí Gajdoš (2004) předpokládaná životnost u nově vybudovaného oddělovacího oplocení s dřevěnými sloupky a drátěným pletivem je 10 let. U obvodového oplocení vybudovaného kolem roku 2001 odhadují společně

s odborníkem životnost na min. 5 let. Životnost plotu prodlužují použité betonové patky a pletivo potažené zeleným PVC. Jediné, co se bude muset kontrolovat a postupně nahrazovat u starších plotů jsou rygle z půlené kulatiny. Oplocení rozdělující myslivecké zařízení je za dobou životnosti a neplní svou funkci, v některých částech ho zvěř prorazila.

Obvodové oplocení MZ Rožmberk je pro zvěř dostatečné (neprostupné) a nejsou známy případy úniku zvěře z mysliveckého zařízení.

K lovu zvěře slouží následující zařízení:

2x uzavřená zateplená kazatelna s vyklápěcími okny

4x žebříkové posedy

Posouzení stavu a životnosti je provedeno na základě kontroly statiky mysliveckých zařízení a praxí ověřenou minimální životností dřevěných staveb kolem 10 let (bez střechy). Kontrolu a stanovení životnosti jsem prováděl společně s odborníkem MZ Rožmberk panem Jiřím Kronikou. Zařízení sloužící k lovu jsou plně funkční, bezpečná pro lovce i zvěř a odhadována životnost je u kazatelen min. 5 let. U jednoho nově vybudovaného posedu min. 10 let a u starších posedů min. 4 roky. Na dvou posedech nejsou vybudovány střechy a tím je snížen komfort pro lovce a životnost posedů.

MZ Rožmberk postrádá důležité odchytné zařízení s pozorovací kazatelnou.

Zařízení sloužící pro příkrmování zvěře:

2x krmelce

2x zastřešená slaniska (samostatná)

4x koryta na jaderné krmivo

1x sklad jaderného krmiva (budova v areálu společnosti Agrowald)

1x sklad dužnatého krmiva (budova v areálu společnosti Agrowald)

Na základě prováděného příkrmování jsem zjistil, že kapacita krmelců je nedostatečná a umožňuje souběžný příjem potravy pouze pro 5 (jižní krmeliště) a 8 (severní krmeliště) kusů spárkaté zvěře. V předchozích letech se krmelce přestaly využívat a objemové krmivo se navází do prostoru MZ Rožmberk ve formě kulatých balíků sena a senáže (siláže). Podle zoohygienických zásad a respektování stádové hierarchie myslivecké zařízení postrádá dvě krmné linky na kulaté balíky. Krmná linka by se měla skládat z min. 2 krmných stolů na kulaté balíky senáže (siláže) se stříškou, min. 2 krmelců na kulaté balíky sena se stříškou, dostatek korýtek na jadrná krmiva a další korýtka v průlezných ohrádkách a oploceních pro slabší kusy zvěře. U stávajících slanisek odhaduji životnost min. 10 let a min. 1 rok u koryt na jadrné krmivo.

4.2.3 Vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu

Myslivecké zařízení je zaměřeno na chov jelena lesního pocházejícího z obory Lány. Jeleni z MZ Rožmberk se vyznačují mohutnější postavou a delším parožím (100-120 cm) s menším počtem výsad. Současně s jelení zvěří je v MZ Rožmberk chován muflon a doplňkově daněk evropský (PAČES 2006).

Hlavní chovanou zvěří v MZ Rožmberk je jelení zvěř, která pravděpodobně vlivem zhoršeného zdravotního stavu v posledních letech produkuje trofeje bodové hodnoty kolem 192 bodů CIC (viz Příloha č. VI). Očekává se zlepšení jejich trofejových výsledků po probíhajícím přeléčení a ozdravení prostředí obory.

Z přílohy č. VI, kde je přehled dosažených význačných trofejí je patrné zlepšující se kvality trofejí mufloní zvěře, která dosahovala pravidelně min. 211 bodů CIC a výjimečně přesáhla i 220 bodů CIC. V roce 2009 a 2011 byla vzrůstající tendence kvality trofejové mufloní zvěře zastavena výskytem silné parazitózy, která způsobila zhoršení zdravotního stavu a úhyn 13 kusů mufloní zvěře (viz Tabulka č. 23).

Doplňkově chovaná daňčí zvěř nedosahuje žádných význačných trofejí a plánuje se omezení chovu. Také u daňčí zvěře se projevilo zhoršení zdravotního stavu a úhyn vlivem výskytu parazitóz (viz Tabulka č. 22).

Hodnocení kvality zvěře podle vývoje hmotnosti nelze provést z důvodu nevedení těchto dat u společnosti Agrowald.

Následkem předchozího mysliveckého hospodaření (jiný uživatel) je zdravotní stav zvěře špatný, tento stav se naplno projevil úhynem zvěře v roce 2010. Parazitologickým vyšetřením uhynulé mufloní zvěře byl zjištěn výskyt silné invaze plicnívek (*Muellerius capillaris*) spolu s invazí gastrointestinálních hlístic a kokcií *Eimeria sp.* (viz Příloha č. IX). Podezření na motolici jaterní (*Fasciola hepatica*) u uhynulého jelena (na základě patologických změn na játrech) nebylo pitvou potvrzeno (viz Příloha č. X), ale preventivní dehelmintace (na jaře a podzim) byla zaměřená i na motolici. Pod veterinárním dohledem odborníků ze společnosti BIOPHARM, Výzkumného ústavu biofarmacie a veterinárních léčiv, a.s., bylo od konce roku 2010 prováděno pravidelné podávání zvýšené dávky antiparazitárního přípravku RAFENDAZOL a CERMIX. Podle vykazovaných dat za rok 2011 je přeléčením chovu snížen úhyn, převážně znatelný u jelení a daňčí zvěře (viz Tabulka č. 21 a 22). Po provedené dehelmintaci (na jaře a podzim) je výsledek parazitologických vyšetření lepší a motolichnost nebyla zjištěna na žádné lokalitě (viz Příloha č. VIII), ale je doporučeno pokračovat v dehelmintaci, protože prostředí MZ Rožmberk je silně kontaminováno především plicní hlísticí (*Muellerius capillaris*).

RAFENDAZOL je antiparazitikum pro spárkatou zvěř, obsahující látky refoxanid a mebendazol, které širokospektrálně působí proti motolicím, nosohltanové střechkovitosti a oblým červům dýchacího a trávicího ústrojí (BIOPHARM 2012).

4.2.4 Posouzení úrovně péče o zvěř

Péče o zvěř v MZ Rožmberk je prováděna podobně jako v oboře Metlice. Odlišuje se pouze v počtu vybudovaných mysliveckých zařízení a v provádění zásobování MZ Rožmberk krmivem, které je výhradně prováděno technikou společnosti Agrowald. Celoročně se zvěři předkládá kamenná sůl kusová a vitamino-minerální doplněk ROBORAN pro jelení zvěř. Podávání vitamino-minerálního doplňku je důkladně dodržováno v doporučeném období od začátku února do poloviny července.

Přikrmování zvěře se provádí na dvou místech, v jižní a severní části. Součástí každého krmného zařízení je krmelec, dvě koryta na jadrné krmivo a samostatné slanisko. V blízkosti krmného zařízení se nachází oplocená zásoba kulatých balíků senáže, která se zvěři předkládá v době vegetačního klidu. Jelikož se MZ Rožmberk nachází blízko (3 km) společnosti Agrowald, je dobře dostupná pro zásobovací techniku.

Dužnaté a jadrné krmivo si oborník dováží ze skladů dužnatého a jadrného krmiva, které jsou umístěny v budovách společnosti Agrowald. Součástí krmných zařízení jsou zastřešené ocelové sudy (min. 4), které slouží pro krátkodobou zásobu jadrného krmiva (směs 60 % ovsa a 40 % kukuřice) a jednoho sudu pro vitamino-minerální doplněk ROBORAN. Vše je řádně uloženo a chráněno před vlhkostí a jinými druhy zvířat (převážně hlodavci).

Do směsi jadrného krmiva oborník vmíchá vitamino-minerální doplněk ROBORAN a nasype tuto směs do koryt pro zvěř. Oborníci v obou chovech upravují výši krmné dávky podle získané praxe a množství vitamino-minerální směsi dle návodu. Krmná dávka v MZ Rožmberk je přibližně tvořena 25 kg ovsa, 20 kg kukuřice a 3 kg vitamino-minerální směsí, která je zvěři předkládána ve vegetačním období 2x v týdnu a v době nouze každý druhý den. Objemové krmivo je od X. do IV. měsíce naváženo neustále, je řízeno spotřebou zvěře. Spotřeba balíků senáže se pohybuje v době nouze kolem 8 kusů na týden.

MZ Rožmberk patří do IV. jakostní třídy, a proto je vhodné celoroční přikrmování zvěře. Podobně jako v oboře by bylo vhodné stanovit velikost krmné dávky podle přirozené úživnosti obory a potřeb zvěře v průběhu roku. Kvalita některého objemového krmiva je nedostatečná (špatné uskladnění, obsahují málo kulturních rostlin atd.).

4.2.5 Způsob lovu zvěře, zejména organizaci lovu a péče o lovecké hosty

Lov zvěře v MZ Rožmberk je výhradně zaměřen na průběrný odstřel pro chov nevhodné zvěře a poplatkový lov trofejové zvěře, vše v souladu s plánem lovu. Lov je prováděn pouze individuálně z loveckých mysliveckých zařízení nebo šouláním. K lovu a pozorování se používají dvě uzavřené zateplené kazatelny

s vyklápěcími okny a čtyři žebříkové posedy. Lov, úhyn a jarní kmenové stavy (JKS) jelení, mufloní a daňčí zvěře v MZ Rožmberk jsou uvedeny v následujících tabulkách číslo 21, 22 a 23 (KRONIKA 2012).

Tabulka č. 21: Lov, úhyn a JKS jelení zvěře v MZ Rožmberk

Rok	Lov, úhyn a JKS	Jelen	Laň	Kolouch	Celkem
2009	Lov	4	3	4	11
	JKS	24	15	13	52
	Úhyn	1	1	-	2
2010	Lov	2	1	2	5
	JKS	18	11	8	37
	Úhyn	4	3	-	7
2011	Lov	1	-	1	2
	JKS	22	15	11	48
	Úhyn	2	1	-	3

Zdroj: (KRONIKA 2012)

Tabulka č. 22: Lov, úhyn a JKS daňčí zvěře v MZ Rožmberk

Rok	Lov, úhyn a JKS	Daněk	Daněla	Daňče	Celkem
2009	Lov	-	2	2	4
	JKS	3	10	3	16
	Úhyn	-	-	-	-
2010	Lov	-	-	1	1
	JKS	4	8	3	15
	Úhyn	1	2	1	4
2011	Lov	1	-	-	1
	JKS	7	7	3	17
	Úhyn	1	-	-	1

Zdroj: (KRONIKA 2012)

Tabulka č. 23: Lov, úhyn a JKS mufloní zvěře v MZ Rožmberk

Rok	Lov, úhyn a JKS	Muflon	Muflonka	Muflonče	Celkem
2009	Lov	2	3	1	6
	JKS	26	18	11	55
	Úhyn	4	1	-	5
2010	Lov	5	-	-	5
	JKS	28	16	7	51
	Úhyn	2	2	-	4
2011	Lov	4	-	1	5
	JKS	28	17	6	51
	Úhyn	3	1	-	4

Zdroj: (KRONIKA 2012)

Průběrným lovem je z chovu odstraňována především zvěř poraněná, slabá, nemocná, přestárlá a zvěř ve stejné věkové třídě, která je slabší ve zvěřině (hmotnost).

Průběrný odstřel u muflonů, daňků a jelenů se provádí také podle vývoje trofeje, která musí splňovat určitá obecná kritéria (délku, tloušťku, členitost, tvar, jaký úhel svírá atd.) v daném věku. Průběrným odstřelem se z chovu odstraňují jedinci, kteří nesplňují obecná kritéria a jsou označeny za průběrné jedince.

Důkladným průběrným odstřelem jelení, daňčí a mufloní zvěře by měla v chovu zůstat zvěř zdravá, silná ve zvěřině a s nadějnou trofejí (LOCHMAN 1985; KLUSÁK 1998; TOMICZEK, TÜRCKE 2007).

Organizace lovu a péče o lovecké hosty se zakládá na profesionálním přístupu a nabízených službách, které byly už popsány u obory Metlice.

4.3 Vyhodnocení ekonomické stránky obou chovů

4.3.1 Ekonomika povozu oborního chovu Metlice

Podle poskytnutých vnitropodnikových dat od mysliveckého hospodáře Ing. Romana Urbance (2012) byla sestavena tabulka č. 24 a 25. Tabulka č. 24 uvádí přibližné nejdůležitější náklady na provoz oborního chovu v místních podmínkách a cenách jednotlivých vstupů. Náklady jsou za období 2008-2010 vyrovnané, největší fixní nákladovou položku tvoří nájem obory, který se stále inflační doložkou zvyšuje. Vlastník Lesy ČR a.s. sice investuje do výstavby oborního plotu, ale tyto investice jsou částky nedostatečné. Fixní položky nemůže společnost ovlivnit.

Tabulka č. 24: Roční bilance nákladů na provozu obory za období 2008-2010

Náklady na provoz obory (tis Kč)	2008	2009	2010
Materiál (krmivo)	41	38	40
Opravy a údržba	11	13	8
Ostatní služby (doprava, veterinární péče)	23	25	27
Mzda-cizí	15	11	6
Mzda-oborník (podíl-myslivost)	30	30	30
Lovečtí psi	2	3	3
Vlastní spotřeba dříví	3	5	6
Práce-UKT	38	39	36
Provoz osobních automobilů	11	10	12
Ochrana lesa proti působení zvěře	2	3	1
Odpisy hmotného vybavení	-	-	-
Nájem obory	131	140	147
Celkem	307	317	316

Zdroj: (URBANEK 2012)

Z variabilních nákladů jsou nejvyšší náklady na krmení zvěře, ale při porovnání s náklady na krmení zvěře ve vzorové oboře dle FEUEREISEL (2010), které tvoří 32 % z celkových nákladů, vyjdou náklady na krmivo v oboře Metlice přibližně o polovinu nižší (13 %). V nákladech se pozitivně projevují dodávky vlastních krmiv ve vnitrocenách.

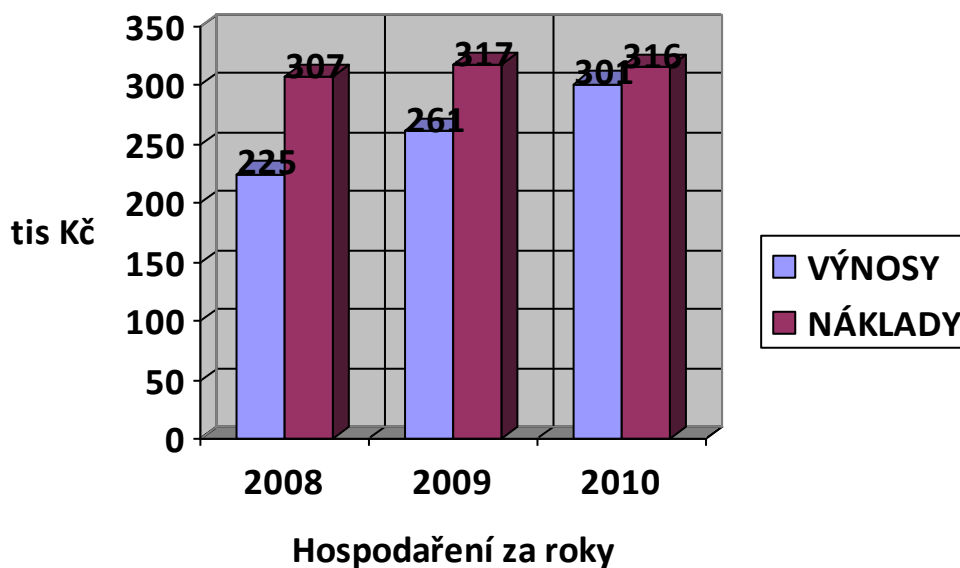
Tabulka č. 25 uvádí výnosy za období 2008-2010, které průměrně tvoří 83 % nákladů, z toho tvoří 12 % tržby za zvěřinu a 71 % tržby převážně za poplatkový lov a služby s tím spojené. Porovnáním vnitropodnikových dat obory Metlice s daty vzorové obory, které uvádí FEUEREISEL (2010) zjistíme, že výnosovost obory Metlice je sice také ztrátová, ale že je až o 52,2 % příznivější.

Tabulka č. 25: Roční bilance výnosů na provozu obory za roky 2008-2010

Výnosy z provozu obory (tis Kč)	2008	2009	2010
Tržby-zvěřina	44	36	37
Tržby-sloužby	181	225	264
celkem	225	261	301

Zdroj: (URBANEC 2012)

Vhodným dlouholetým hospodařením se výnos z oborního hospodaření zvyšuje, čímž se snižuje ztrátovost. V grafu č. 2 je znázorněn průběh zvyšování výnosů vhodnou koncepcí hospodaření zaměřenou převážně na snižování nákladů na krmení a zvýšením zastoupení trofejové zvěře.

Graf č. 2: Zobrazení celkových nákladů a výnosů z hospodaření obory Metlice za období 2008 až 2010

4.3.2 Ekonomika provozu Mysliveckého zařízení Rožmberk

Stejně jako v oboře Metlice je posouzena ekonomika provozu MZ Rožmberk na základě poskytnutých vnitropodnikových dat od mysliveckého hospodáře ING. ROMANA URBANCE (2012). Podle těchto dat je sestavena tabulka č. 26 a 27. Tabulka č. 26 uvádí nejdůležitější přibližné náklady na provoz MZ Rožmberk za období 2008-2010. Největší fixní nákladovou položkou je investice do výstavby nového oplocení v roce 2009, která má zamezit škodám způsobeným zvěří v souvislém lesním porostu a následné náhrady škod v penězích. Jak uvádí FEUEREISEL (2010) investice do výstavby odborních zařízení a s nimi spojené zákonné odpisy jsou pevnou nákladovou položkou, kterou nejsme schopni ovlivnit.

Největší variabilní nákladovou položkou jsou náklady na krmení zvěře, které tvoří přibližně 23 % z celkových nákladů. Podobně jako v oboře Metlice se daří snižovat náklady na krmivo na základě dodávky vlastních krmiv ve vnitrocenách.

Tabulka č. 26: Roční bilance nákladů na provozu MZ Rožmberk za období 2008-2010

Náklady na provoz obory (tis Kč)	2008	2009	2010
Materiál (krmivo)	92	138	85
Opravy a údržba	15	187*	20
Ostatní služby (doprava, veterinář, opravy)	19	17	35
Mzda-cizí	74	93	55
Mzda-oborník (podíl-myslivost)	50	50	20
Lovečtí psi	5	5	5
Vlastní spotřeba dříví	5	12	8
Práce-UKT	79	108	67
Provoz osobních automobilů	-	-	5
Ochrana lesa proti působení zvěře	4	6	2
Odpisy-hmotného vybavení	-	-	50
Nájem obory	30	30	30
Celkem	373	646	382

Zdroj: (URBANEC 2012)

*Výstavba nového oplocení (přeplocení cca 1,3 km)

Tabulka č. 27 uvádí výnosy z provozu MZ Rožmberk za období 2008-2010, které průměrně tvoří 65 % nákladů, z toho připadá 8 % na tržby za zvěřinu a 57 % na tržby převážně za poplatkový lov a služby s tím spojené. Pozitivní je výnos v roce 2010, který tvoří přibližně 80 % nákladů a to byl negativně ovlivněn ztrátou tržeb z uhynulé zvěře.

Tabulka č. 27: Roční bilance výnosů na provozu MZ Rožmberk za období 2008-2010

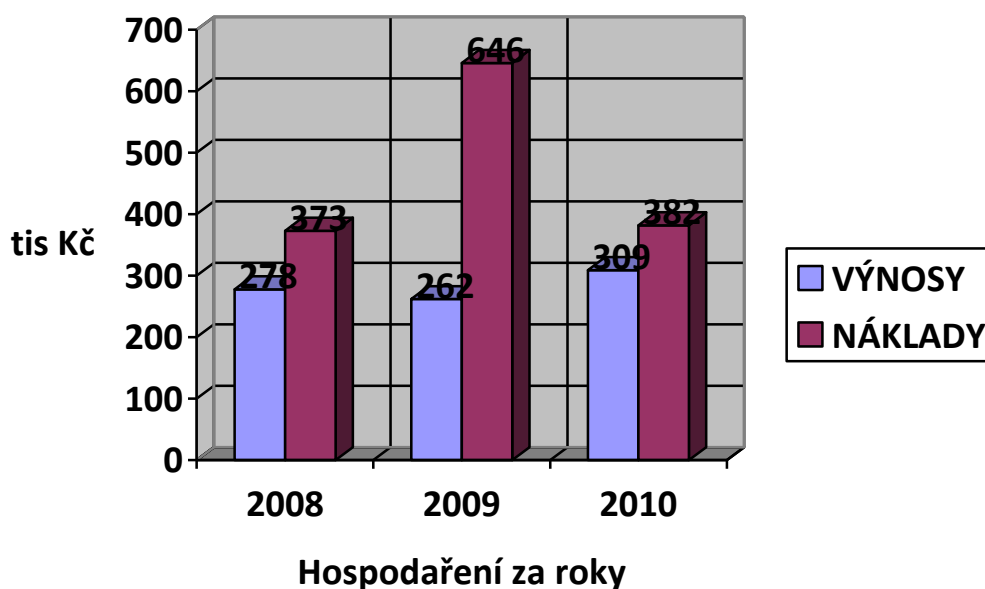
Výnosy z provozu obory (tis Kč)	2008	2009	2010
Tržby-zvěřina	29	40	39
Tržby-slужby	249	222	270

Celkem	278	262	309
---------------	------------	------------	------------

Zdroj: (URBANEK 2012)

V grafu č. 3 je znázorněn průběh nákladů a výnosů z hospodaření MZ Rožmberk za období 2008-2010. Z velikosti nákladů je patrné, jaký měla negativní vliv investice do nového plotu v roce 2009.

Hospodaření v MZ Rožmberk je ztrátovější než v oboře Metlice, tento stav je následkem předchozího mysliveckého hospodaření (jiný uživatel). Od roku 2010 byla provedena změna způsobu obhospodařování, která se projevila pozitivně ve výnosech v daném roce.

Graf č. 3: Zobrazení celkových nákladů a výnosů z hospodaření MZ Rožmberk za roky 2008 až 2010

5. DISKUZE

Na základě zjištěných údajů o obou chovech zvěře můžeme uvést následující poznatky a závěry.

Úživnost v oboře Metlice a MZ Rožmberk byla stanovena podle vyhlášky 491/2002 Sb. ze dne 13. 11. 2002 k zákonu o myslivosti a následně na základě sledovaných škod působených zvěří na lesní porosty. V oboře Metlice byla živnost vyhodnocena jako dostatečná pro stávající početní stavy zvěře. Naopak v MZ Rožmberk byl stávající početní stav zvěře vyhodnocen jako přezvěřený.

Jak uvádí VALA (2011) metoda legislativní je velmi zjednodušená a nedokáže reálně posoudit kvalitu prostředí v honitbě. Pro mysliveckou praxi je vhodnější metoda hodnocení kvality prostředí a stanovení únosných stavů zvěře na základě výše škod. Naopak VODŇANSKÝ, ZABLOUDIL, KRČMA (2004) doporučují v odstupu několika let provést vyhodnocení živnosti kvalitativní metodou zkusných ploch, a to v průběhu celého roku. Následně porovnat celkovou živnost (kvalitu a kvantitu dostupné potravní nabídky) s nároky chované zvěře na potravu (potřebnou denní dávku krmiv kg a MJ).

V MZ Rožmberk byl evidován vznik nadměrných škod působených zvěří na lesní porost, které vznikly nevhodným mysliveckým hospodařením předchozího uživatele. Jak uvádí VODŇANSKÝ, ZABLOUDIL, KRČMA (2004) při nedostatku potravy působí zvěř velké škody na lesních porostech. Důvodem je zejména dostatek pestré zelené stravy (trav, bylin, okusových dřevin a plodů plodonosných dřevin). Především se musí trvale obhospodařovat trvalé travní porosty (sečení, přihnojení a provzdušnění) a obnovovat porost vhodnou směskou (kulturních trav a jetelů) nebo vytvářet pastevní pásy (využitelné od začátku jara až do zimních mrazů).

Myslivecká zařízení v oboře Metlice a MZ Rožmberk jsou funkční a odpovídají stáří, průběžnou údržbou (střech a nátěru) a opravou se prodlužuje jejich životnost a funkčnost. Totéž uvádí i WANDEL (2007), který doporučuje prodlužovat životnost dřevěných mysliveckých zařízení impregnací (lazurováním), kterou není nutné provádět u zařízení chráněných střechou s dostatečným přesahem.

Chovná zvěř především v oboře Metlice je geneticky dobře založená díky v minulosti dovezené dobře založené zvěře (Židlochovice, Rokyta, Gyulay, Podčejk).

Dovoz cizí dobře založené zvěře do obory Metlice a MZ Rožmberk nebylo několik let uskutečněno. Jak uvádí HANZAL (2004) dovoz dobře založené zvěře z jiných honiteb (obor) podporuje heterozní efekt, který patří mezi významné faktory ovlivňující růst a kvalitu paroží.

V oboře Metlice a MZ Rožmberk byl prokázán koprologickým a parazitologickým vyšetřením uhynulé zvěře výskyt plicních a gastrointestinálních hlístic (viz Příloha č. VIII a IX). Probíhá jejich intenzivní dehelmintace (na jaře a podzim) antiparazitárními přípravky (Cermix a Refenadzol). Probíhající léčba snížila úhyn zvěře a zdravotní stav zvěře se zlepšuje. Jak uvádí KYRAL (2007) úspěšná léčba parazitóz se pozná na základě zlepšení zdravotního stavu, snížení úhynu a zlepšení kvality trofejí. V léčbě je třeba systematicky pokračovat, přestaneme-li dochází k obnově reinvazí parazitů. Zvěř musíme udržovat zdravou, protože jen zdravá zvěř je silná trofejově i ve zvěřině.

Péče o zvěř v obou chovech je na dobré úrovni, zvěř je celoročně přikrmována jadrným krmivem s vitamino-minerálním doplňkem a v době nouze má dostatek objemového krmiva. Velikost krmné dávky oborník odhaduje podle získané praxe. Jak uvádí VODŇANSKÝ, ZABLOUDIL, KRČMA (2004) celkovou úživností obory (kvantitativní a kvalitativní) porovnáme s počtem chované zvěře a s jejími nároky na kvantitu (kg) a kvalitu potravy (MJ-energetická jednotka). Podle výsledků stanovíme potřebnou denní dávku pro přikrmování zvěře.

Lov zvěře v oboře Metlice a MZ Rožmberk je zaměřen na důkladný průběrný odstřel zvěře zjevně nemocné, poraněné, slabé a přestárlé. Dále jsou z chovu odstraňováni jedinci s nevhodnou trofejí pro chov a podprůměrnou hmotností, kteří zaostávají v tělesném vývoji ve své věkové třídě.

Důkladným průběrným odstřelem by měla v chovu zůstat zvěř zdravá, silná ve zvěřině a s nadějnou trofejí (LOCHMAN 1985; KLUSÁK 1998; TOMICZEK, TÜRCKE 2007).

Všechny předchozí faktory ovlivňují růst a kvalitu paroží. Je tedy důležité dodržovat zjištěné a ověřené zkušenosti. Jak uvádí HANZAL (2004) růst paroží ovlivňuje především:

- hustota populace
- stupeň heterozygotnosti populace

- zdravotní stav
- klimatické vlivy
- sociální struktury
- obsah bílkovin v krmné dávce atd.

Porovnáním ekonomického hospodaření v obou zájmových objektech s daty ze vzorové obory, které uvádí FEUEREISEL (2010) zjistíme, že výnosovost obou zařízení je sice také ztrátová, ale výnosy jsou o 34,2 % (MZ Rožmberk) a až o 52,2 % (obora Metlice) příznivější než ve vzorové oboře, kde výnosy činí přibližně třetinu nákladů (30,8 %). Tohoto pozitivního výsledku je dosaženo vhodným dlouholetým hospodařením. Z grafů č. 2 a 3 je patrné postupné zvyšování výnosů vhodnou koncepcí hospodaření zaměřenou na snižování nákladů na krmení a vyšším zastoupením trofejové zvěře v oborních populacích.

Ve finančním vyčíslení není zahrnut efekt:

- reklamy a propagace (image) společnosti AGROWALD
- vyžití vlastníků a zaměstnanců

Jak uvádí FEUEREISEL (2010) hlavní je zaměřit se na zvyšování úživnosti prostředí zvěře, které vede ke snížení nákladů na krmení zvěře a ochrany lesa.

Dále doporučuji navýšit poměr pohlaví na 1,25 : 1 ve prospěch samčí zvěře a zaměřit se na lov trofejové zvěře od horní poloviny II. věkové třídy. Toto opatření dle FEUEREISEL (2010) povede k navýšení lovu trofejové zvěře a výnosovosti oborního chovu.

6. ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo provést analýzu mysliveckého hospodaření v oboře Metlice a Mysliveckého zařízení Rožmberk a vypracovat návrh opatření na zefektivnění chovů s cílem dosáhnout vysoké kvality trofejí při vyrovnaném ekonomickém hospodaření.

Nejdříve bylo provedeno posouzení odborního prostředí z hlediska úživnosti zvěře a zajištění welfare v obou chovech. Úživnost v oboře Metlice je na základě výše škod působených zvěří dostatečná pro stávající počty zvěře a zvěři je zajištěn welfare na dobré úrovni. Naopak při posouzení MZ Rožmberk jako obory podle Vyhlášky č. 491/2002 Sb. ze dne 13. 11. 2002 k zákonu o myslivosti, byla vyhodnocena jako obora přezvěřená. Na základě výše škod působených zvěří je úživnost mysliveckého zařízení pro stávající početní stavy zvěře nedostatečná, ale tyto škody pravděpodobně vznikly nevhodným mysliveckým hospodařením předchozího uživatele. Welfare zvěře v MZ Rožmberk je především narušována vodní turistikou na řece Vltavě a přilehlou cestou.

Dále byla zhodnocena myslivecká zařízení z hlediska jejich současného stavu, kvality a životnosti. Myslivecká zařízení jsou v obou chovech funkční a mají dobrou kvalitu. U převážné většiny zařízení je plánovaná životnost delší než 5 let. V MZ Rožmberk jsem zjistil nedostatečnou kapacitu krmelců a absenci důležitého odchytového zařízení s pozorovací kazatelnou a dalších korýtek v průlezných ohrádkách a oploceních pro slabší kusy zvěře.

Ve třetí části bylo provedeno vyhodnocení kvality zvěře a jejího stavu. Chované druhy zvěře produkují kvalitní trofeje, které pravidelně dosahují medailových hodnot. Vyjimku tvoří doplňkový chov daňčí zvěře bez významných trofejí v MZ Rožmberk, který se plánuje omezit. Přehled nejvýznamnějších trofejí je uveden v Příloze VI. Chovatelským záměrem je produkce co nejkvalitnějších trofejí, které kromě finančního přínosu vytváří významnou "image" firmy.

Zdravotní stav zvěře v oboře Metlice a MZ Rožmberk je nepříznivě narušen prokázaným výskytem plicních (*Muellerius capillaris*) a gastrointestinálních hlístic (*Trichostrongylus*), které patří mezi hlavní příčiny přímých a nepřímých ztrát u chované zvěře (viz Příloha č. VIII). V současnosti prochází oba chovy intenzivním

tlumením parazitóz pod veterinárním dohledem odborníků z BIOPHARM. Přeléčením zvěře je snížen úhyn zvěře a zdravotní stav zvěře se zlepšuje.

Ve čtvrté části této bakalářské práce byla vyhodnocena péče o zvěř v obou chovech. Příkrmování zvěře je prováděno vhodným celoročním předkládáním jaderného krmiva s vitamino-minerálním doplňkem, které je v době nouze doplněn dostatečným množstvím objemového krmiva.

Způsob lovu zvěře, zejména organizace lovu a péče o lovecké hosty je na profesionální úrovni získané dlouholetou praxí v dané činnosti. Lov je zaměřen na bezpečnost, myslivecké zvyky a tradice, respektování zákonných povinností a maximální péči o lovecké hosty.

V poslední části práce byly vyhodnoceny ekonomické stránky oboř chovů. Ztrátovost oborních chovů je pozitivně snižována vhodnou koncepcí hospodaření, která je zaměřená na snižování nákladů na krmení v rámci integrovaného hospodaření u společnosti Agrowald a je také zaměřena na vyšší zastoupení trofejové zvěře v oborních chovech.

Závěrem bych chtěl dodat, že jsem si díky zpracování této bakalářské práce rozšířil své myslivecké znalosti a věřím, že výsledky napomohou ke zefektivnění chovů u společnosti Agrowald, a že pomocí nich dosáhnou vysoké kvality trofejí při vyrovnaném ekonomickém hospodaření.

7. PŘEHLED LITERATURY A POUŽITÝCH ZDROJŮ

AGROWALD 2012: Firemní uskupení AGROWALD. Stránka navštívena 10. 2. 2012. Dostupné z: <<http://www.agrowald.com/>>.

ALEXOVÁ H., 2010: Posouzení podmínek pro intenzivní chov daného druhu zvěře k návrhu na uznání obory. Semestrální práce. ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ochrany lesa a myslivosti.

ANONIMUS 2012: Náklady v podniku. Stránka navštívena 10.2.2012. Dostupné z: <http://eko.fsv.cvut.cz/cz/predmety/126mma1/mma1_6-naklady.pdf>.

BIOPHARM 2012: Antiparazitika pro spárkatou zvěř. Stránka navštívena 1.2. 2012. Dostupné z: <<http://www.bri/produkt/antiparazitika-pro-sparkatou-zver>>.

BRANDOS O., 2006: Treking. Geomorfologické členění České republiky do subprovincií. Stránka navštívena 6.2.2012. Dostupné z: <<http://www.treking.cz/regiony/subprovincie.htm>>.

ČERVENÝ J. A KOL., 2010: Ottova encyklopedie Myslivost. Ottovo nakladatelství, Praha, 591 s. ISBN 978-80-7360-8.

FEUEREISEL J., 2010: Zelená čísla: O ekonomice v současné české myslivosti - co stojí myslivost v České republice. Druckvo, Praha, 155 s. ISBN 978-80-904417-6-7.

GAJDOŠ M., 2004: Nové poznatky z oplocování obor a farmových chovů. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 96-97. ISBN 80-02-01610-61.

HANZAL V., 2004: Vliv dovozu cizí zvěře na kvalitu oborního chovu. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 53-56. ISBN 80-02-01610-61.

HANZAL V. A KOL., 2005: Myslivecká encyklopedie [CD-ROM]. GRAND, České Budějovice.

HANZAL V. A KOL., 2008: Velká Myslivecká encyklopedie [CD-ROM]. GRAND, České Budějovice.

HONETSCHLÄGER M., 2012: Ústní sdělení. Lesní správce. Lesy České republiky, s.p., LS Vyšší Brod.

HROMAS J., 2004: Současný stav oborních chovů zvěře v České republice. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 18-25. ISBN 80-02-01610-61.

HURNÝ R., 2011: Ústní sdělení. Oborník obory Metlice, Agrowald Rožmberk s.r.o., Přízeň.

JOCH J., 2004: Optimalizace mysliveckého hospodaření v Židlochovických oborách. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 45-49. ISBN 80-02-01610-61.

KLÍMA J., 2004: Žehrov-obora v ráji. Svět myslivosti, 5 (9): 32-34.

KLUSÁK K., 1998: Průběrný odlov daňčí zvěře. In: *Daňčí zvěř '98: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Písek, 20. - 22. 8. 1998. Písek, Matice lesnická, 1998, s. 137-144. ISBN 224 001-224 750.

KRONIKA J., 2012: Ústní sdělení. Oborník MZ Rožmberk, Agrowald Rožmberk s.r.o., Přízeň.

KYRAL J., 2007: Stojí prevence a léčba parazitóz u spárkaté zvěře opravdu za to? Myslivosti, 55 (12): 39-40.

LIBOSVÁR F., 2004: Trvalé travní porosty v oborách. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 53-56. ISBN 80-02-01610-61.

LOCHMAN J., 1985: Jelení zvěř. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 352 s.

PAČES D., 2006: Obora Metlice a další intenzivní chovy spárkaté zvěře u Agrowaldu. Svět myslivosti, 7 (11): 31-33.

PAUL-HENRY HANSEN-CATTA A KOL. 2008: Myslivecká encyklopedie. Fortuna Libri, Praha, 407 s. ISBN 978-80-7321-431-9.

PAVELKA R., 2012: Trasovnik. Vodopis České republiky. Stránka navštívena 10.2.2012. Dostupné z: <http://www.trasovnik.cz/k_ainfer/vodopis/vodopis.asp>.

PERFOLLOVÁ L., 2009: Vyhodnocení chovu muflona v oblasti Rožmberk nad Vltavou. Diplomová práce. ČZU v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ochrany lesa a myslivosti. Vedoucí práce doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc.

PÍGL P., 2012: Ústní sdělení. Odborný lesní hospodář, LHC Obec Rožmberk nad Vltavou.

PINTÍŘ J., 2004: Projekty k zakládání obor. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 18-25. ISBN 80-02-01610-61.

TOLASZ R. A KOL., 2007: Atlas podnebí Česka. Český hydrometeorologický ústav, Praha, 256 s. ISBN 978-80-86690-26-1.

TOMICZEK H., TÜRCKE F., 2007: Mufloní zvěř: Biologie, chov a lov. Víkend, 124 s. ISBN 9788086891705.

TUREK F., 2003: Rozhodnutí o uvedení honitby do souladu. Městský úřad Kaplice, obor životního prostředí, OSSM.

UECKERMANN 1964 IN HANZAL A KOL. 2008: Velká Myslivecká encyklopedie [CD-ROM]. GRAND, České Budějovice.

URBANEC R., 2004: Prostorová aktivita migrace černé zvěře (*Sus strofa* L.) na Českokrumlovsku. Doktorandská disertační práce. MZLU v Brně, Fakulta lesnická a dřevařská, Obor studia: 41-11-9.

URBANEC R., 2012: Ústní sdělení. Myslivecký hospodář, Agrowald Rožmberk s.r.o., Přízeř.

VALA Z., 2011: Hodnocení kvality prostředí pro zvěř. *Myslivosti*, 59 (5): 54-55.

VODŇANSKÝ M., ZABLOUDIL F., KRČMA J., 2004: Krmení zvěře v oborách. In: *Problematika zakládání obor: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Poslův Mlýn u Doks a obora Židlov, 11. - 12. 6. 2004. Dobříš, Česká lesnická společnost, 2004, s. 18-25. ISBN 80-02-01610-61.

VYHLÁŠKA č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honitby nebo jejich části do jakostních tříd, vyhláška Ministerstva zemědělství ze dne 13. 11. 2002.

WANDEL G., 2007: Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí. Grada, Praha, 296 s. ISBN 978-80-247-2050-0.

WOLF R., 1997: Mezidruhové vztahy mufloní zvěře. In: *Mufloní zvěř: Sborník referátů z celostátní konference s mezinárodní účastí*. Trutnov, 21. - 23. 8. 1997. Trutnov, Exprestisk, 1997, s. 117-121.

WOLF R., CHROUST M., KOKEŠ O., LOCHMAN J., 1976: Naše obory. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 253 s.

ZABLOUDIL F., 2007: Úživnost, normované stavy a škody zvěře. *Myslivosti*, 55 (4): 28-29.

ZABLOUDIL F., 2010: Využívání metody zkusných ploch v myslivecké praxi. *Myslivosti*, 58 (6): 40-41.

ZÁKON O MYSLIVOSTI 449/2001 Sb., ze dne 27. listopadu 2001, ve znění pozdějších předpisů.

ŽALMAN V., 1994: Základy mysliveckého chovu, péče a ochrany zvěře. ALBERT, Boskovice, 120 s. ISBN 80-85834-06-5.

8. PŘÍLOHY

I. § 3 odst. 1 a 2 zákona 449/2001 Sb. o myslivosti

II. Mapa přehledu honiteb

III. Schematická geologická mapa České republiky

IV. Fotografie z obory Metlice

V. Fotografie z mysliveckého zařízení Rožmberk

VI. Přehled význačných trofejí

VII. Parazitologické vyšetření z obory Metlice

VIII. Parazitologické vyšetření jelení a mufloní zvěře z oborních chovů společnosti Agrowald s.r.o.

IX. Parazitologické vyšetření uhynulé zvěře č. 1017 / 10

X. Parazitologické vyšetření uhynulé zvěře č. 6325 / 09

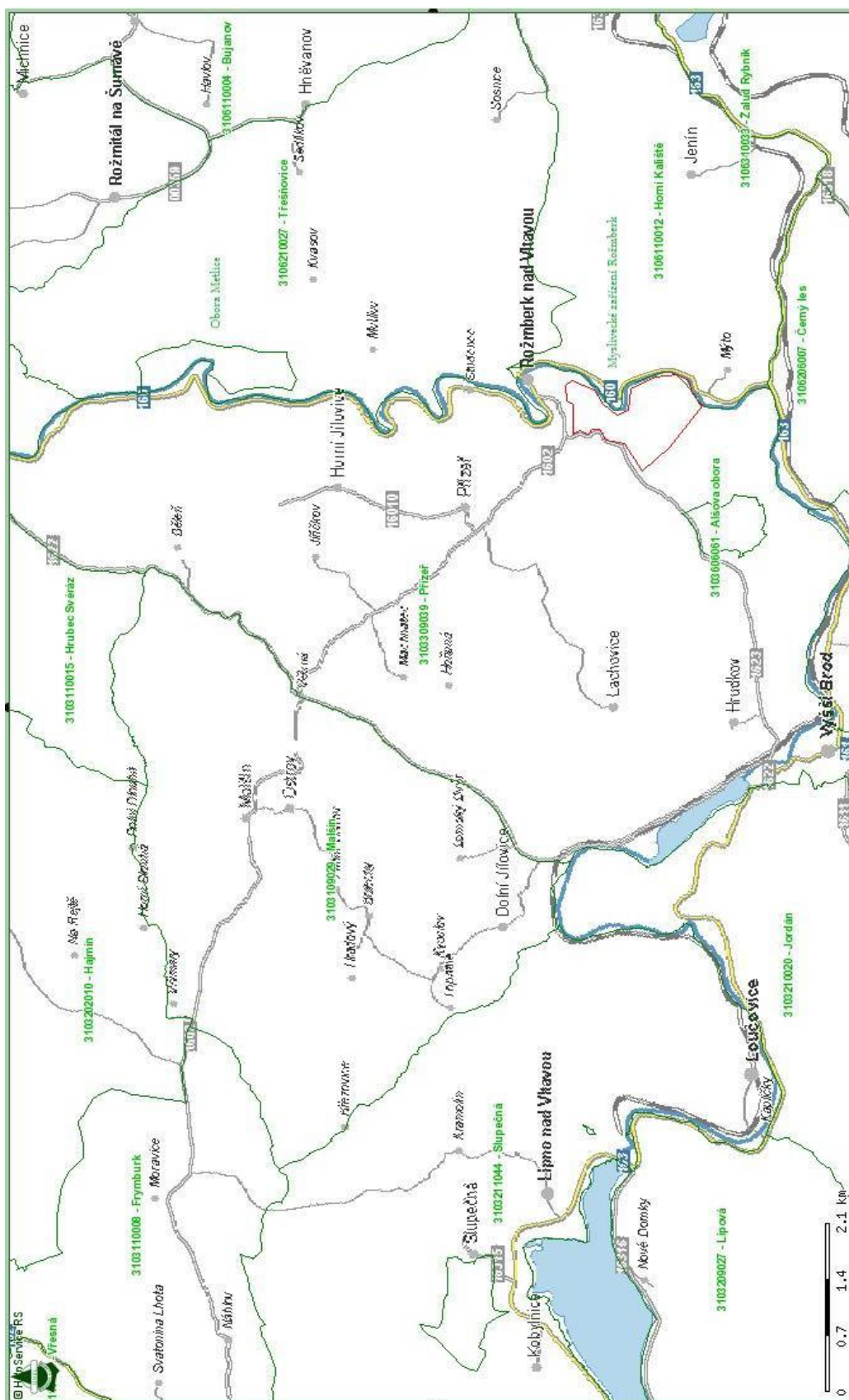
I. § 3 odst. 1 a 2 zákona 449/2001 Sb. o myslivosti

§ 3 Zásady chovu

(1) K zachování všech druhů zvěře v přírodě činí orgány státní správy myslivosti potřebná opatření. Přitom se poskytuje podpora a ochrana geograficky původních druhům zvěře. Chovem zvěře se rozumějí odborné zásahy sledující určité vymezené biologické cíle, zachování rovnováhy mezi stavy spárkaté zvěře a prostředím, udržování přírodní kvality genofondu zvěře, cílené zvyšování chovné kvality zvěře a úprava stavů zvěře na optimální stav.

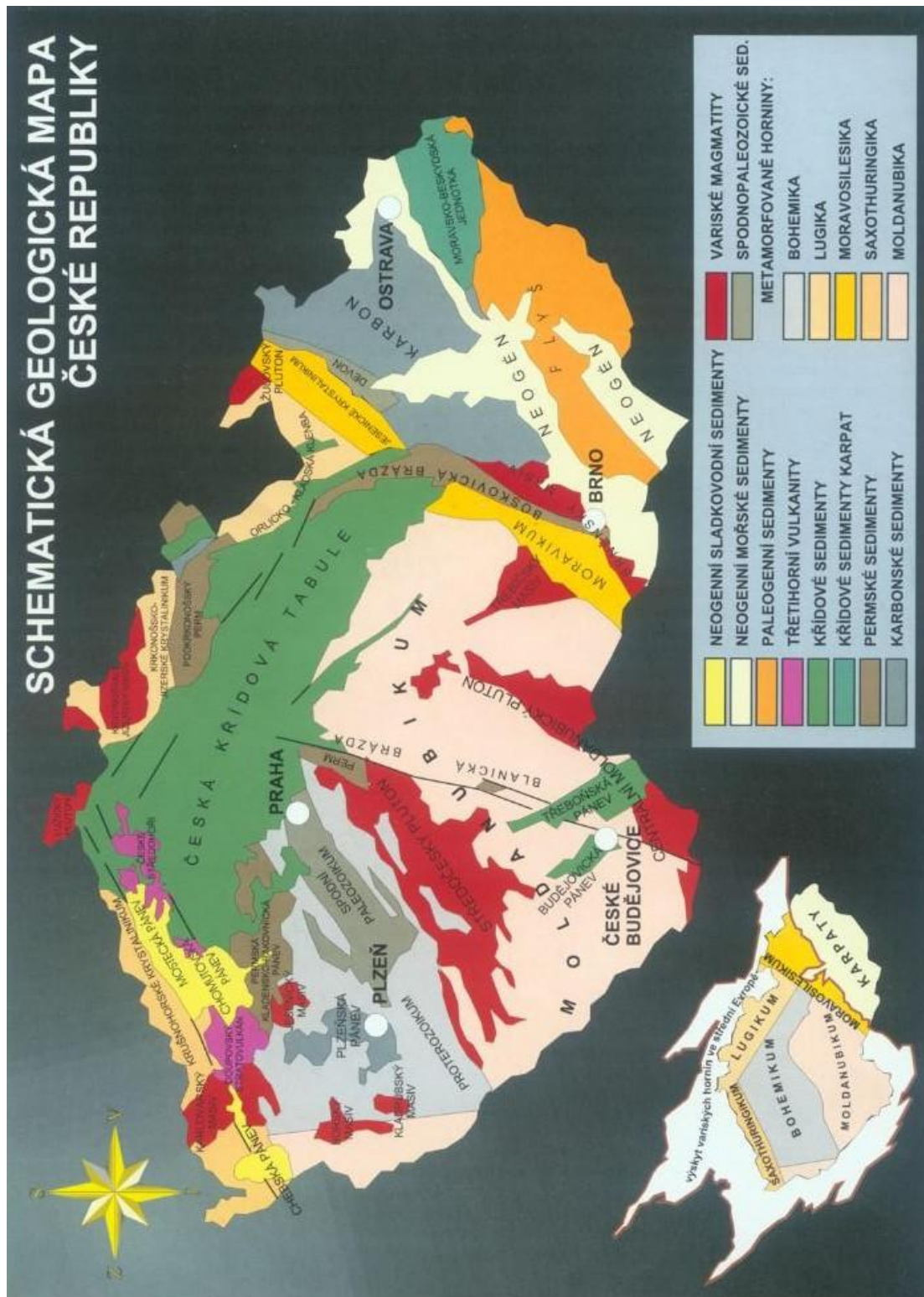
(2) Držitel honitby a v případě jejího pronájmu nájemce honitby (dále jen „uživatel honitby“) je povinen zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o uznání honitby. Minimálním stavem zvěře je stav, při kterém není druh ohrožen na existenci a jeho populační hustota zabezpečuje biologickou reprodukci druhu. Normovaným stavem je nejvýše přípustný jarní stav, který odpovídá kvalitě životního prostředí zvěře a úživnosti honitby; uvádí v rámci jakostní třídy honitby i požadovaný poměr pohlaví a věkovou skladbu zvěře a koeficient očekávané produkce (ZÁKON O MYSLIVOSTI 449/2001 Sb.).

II. Mapa přehledu honiteb

Zdroj: (<http://geoportal2.uhul.cz/index.php>)

III. Schematická geologická mapa České republiky

Zdroj: (http://www.herber.kvalitne.cz/FG_CR/obrazky/geologie/GEOLOGIE.JPG)

IV. Fotografie z obory Metlice

V. Fotografie z mysliveckého zařízení Rožmberk

VI. Přehled význačných trofejí

Druh	Místo	Bodové hodnocení CIC	Rok a ocenění
Muflon	Obora Metlice	225,50 bodů CIC	1997 - zlatá medaile
		221,50 bodů CIC	2002 - zlatá medaile
		209,40 bodů CIC	2007 - zlatá medaile
	MZ Rožmberk	212,75 bodů CIC	2005 - zlatá medaile
		216,45 bodů CIC	2007 - zlatá medaile
		211,25 bodů CIC	2008 - zlatá medaile
		222,75 bodů CIC	2010 - zlatá medaile
Daněk	Obora Metlice	182,30 bodů CIC	2003 - zlatá medaile
		186,20 bodů CIC	2005 - zlatá medaile
		172,06 bodů CIC	2010 - stříbrná medaile
Jelen	MZ Rožmberk	190,24 bodů CIC	2008 - stříbrná medaile
		193,12 bodů CIC	2009 - stříbrná medaile
		191,67 bodů CIC	2010 - stříbrná medaile

Zdroj: (URBANEC 2012)

VII. Parazitologické vyšetření z obory Metlice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra veterinárních disciplín a kvality produktů
e-mail: kvac@centrum.cz, nemejkarel@seznam.cz

Vyšetření: parazitologické vyšetření
Použité metody: flotačně koncentrační
sedimentačně koncentrační
migrační

Datum odběru: 18. 2. 2010
Místo odběru: **Obora Metlice**

Druh vzorku: trus
Druh zvířete: daněk

Č. vzorku	Výsledek vyšetření
1	negativní
2	negativní
3	negativní
4	<i>Muellerius capillaris</i> (++)

V Č. Budějovicích dne 22. 3. 2010

Vyšetřil: doc. Ing. Martin Kváč, Ph.D.
Ing. Karel Němejc

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta
Katedra veterinárních disciplín a kvality produktů
e-mail: kvac@centrum.cz, nemejkarel@seznam.cz

Vyšetření: parazitologické vyšetření
Použité metody: flotačně koncentrační
sedimentačně koncentrační
migrační

Datum odběru: 18. 2. 2010
Místo odběru: **Obora Metlice**

Druh vzorku: trus
Druh zvířete: muflon

Č. vzorku	Výsledek vyšetření
1 (15)	<i>Muellerius capillaris</i> (+++)
2 (16)	GIN (+), <i>Muellerius capillaris</i> (+++)
3 (17)	GIN (+), <i>Muellerius capillaris</i> (++)
4 (18)	negativní
5 (19)	<i>Muellerius capillaris</i> (+)
6 (20)	negativní
7 (21)	negativní

pozn.: GIN – gastrointestinální nematoda

V Č. Budějovicích dne 22. 3. 2010

Vyšetřil: doc. Ing. Martin Kváč, Ph.D.
Ing. Karel Němejc

VIII. Parazitologické vyšetření jelení a mufloní zvěře z odborních chovů společnosti Agrowald s.r.o.

Výzkumný ústav biofarmacie a veterinárních léčiv, a. s.

Pořadí - Chotěbuz C, p. 90, 264 49 Javů u Prahy, Česká republika, Tel: 241 950 382 - 5, Fax: 241 950 509, E-mail: biopharm@biocv.cz, info@biocv.cz

Agrowald s.r.o.

Ing. R. Urbanec, CSc. - ředitel

Přízeř

382 18 Rožmberk nad Vltavou

Věc : Koprologické vyšetření trusu od jelení a mufloní zvěře (OBORY ROŽMBERSKÁ, METLICE, ALŠOVA)

Vzorky trusu byly odebrány 20.04.2011.

Výsledky koprologického vyšetření :

Obora „Aleš“ – jelení zvěř:

Byly zjištěny nevýznamné nálezy plicníkův, žaludečních a střevních nematod.

Obora „Metlice“ – mufloní zvěř :

Mufloní zvěř – ojedinělý výskyt až slabá invaze plicnívkou *Muellerius capillaris* a slabá invaze žaludečních a střevních nematod *Trichostrongylus*.

Obora „Metlice“ – jelení zvěř :

Jelení nebyl prokázán záchyt plicníkův, velice slabá invaze žaludečních a střevních nematod *Oesophagostomum*.

Obora „Rožmberská“ – jelení a mufloní zvěř:

Mufloní zvěř – slabá invaze plicnívkou *Muellerius capillaris* a slabá invaze žaludečních a střevních nematod *Trichostrongylus*.

Jelení - zjištěny nevýznamné nálezy plicníkův žaludečních a střevních nematod.

Motoličnatost nebyla koprologickým vyšetřením zjištěna na žádné lokalitě.

Z uvedeného koprologického vyšetření vyplývá, že významnější nálezy plicníkův byly zjištěny u mufloní zvěře v oborách „Metlice a Rožmberská“ . U jelení zvěře v oborách „Aleš a Rožmberská“ byly zjištěny pouze nevýznamné nálezy parazitujících helmintů trávicího a dýchacího traktu.

Dne 14.7.2011 majitel doručil pítevní zprávu uhynulého muflona (ze dne 21.5.2011 č. protokolu 8038/2011). V této zprávě je konstatováno, že jedním z možných vyvolávajících faktorů úhynu může být i středně silná invaze plicnívkou *M. capillaris*. To potvrzuje závěr, že

z parazitologického hlediska je prostředí v oborách „Metlice a Rožmberská“ silně kontaminováno a v průběhu měsíců dubna a května došlo k reinvazi parazitů do populace zde žijící spárkaté zvěře.

Návrh na opatření :

Na základě výsledků vyšetření a parazitologického nálezu z pitvy úhynu doporučuji v oborách „Metlice a Rožmberská“:

- 1) provedení koprologického vyšetření před uvažovaným podáváním léčiva
- 2) intenzivní tlumení parazitóz – předkládání léčiva systém jaro – podzim
- 3) kontrola léčby – koprologické vyšetření trusu v intervalu 3-5 týdnů po poslední aplikaci léčiva

V oboře „Aleš“ doporučuji setrvat u současného modelu předkládání léčiva 1x ročně s následnou kontrolou léčby koprologickým vyšetřením.

21.07.2011

MVDr. A. Kyrál

BIOPHARM, Výzkumný ústav biofarmacie
a veterinárních léčiv a.s.
Pohodl - Chotouň, 254 49 Jihové u Prahy
IČO: 46356606 DIČ: CZ46356606

IX. Parazitologické vyšetření uhynulé zvěře č. 1017 / 10

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV

Dolní ul. 2, 370 04 České Budějovice

Č.příjmu 498/10	Doručeno 19.1.2010	Vyřízeno 2.2.2010	Zahájení zkoušky 19.1.2010	Ukončení zkoušky 2.2.2010	Počet stran :3
--------------------	-----------------------	----------------------	-------------------------------	------------------------------	----------------

Zákazník
AGROWALD s.r.o. Přízeř
Přízeř 31
Rožmberk nad Vltavou
382 18

AGROWALD s.r.o. Přízeř
Přízeř 31
Rožmberk nad Vltavou
382 18

Protokol o zkoušce č. 1017 / 10

Č.žádanky : neuvedeno
Odesílatel : AGROWALD s.r.o. Přízeř, Přízeř 31, Rožmberk nad Vltavou, 382 18
Majitel : AGROWALD s.r.o. Přízeř, Přízeř 31, Rožmberk nad Vltavou, 382 18
KÚ odběru : 74273 Horní Jílovice
Vzoroky odebral :

Popis vzorků :	identifikace zvířete	dat.odběru
1 PA 14 muflon	č.p. 03270822	19.1.2010
2 BA 87 muflon	č.p. 03270822	19.1.2010
3 PR 19 muflon	č.p. 03270822	

Patologické vyšetření - pitevní nález

Pitva čp 498 - muflon.

Samec, zhoršený výživný stav, dodán bez hlavy, hrtanu, oddělen v atlasu. Stažení kůže po celé ploše těla až k 10. mezižebří. Na pravé lopatce z mediální strany lopátkové chrupavky prokrváčená léze průměru 2 cm, krevní výlev na kraniální ploše stehna pravé pánevní končetiny. Pseudomelanoza břišní stěny. Dilatace srdce, hydroperikard, epikard šedohnědé barvy, rosolovitě prosáknutí srdeční báze, v dutinách krur tmavě červenočerné barvy, nastříknutí koronárních .cév. Plíce edematózně prosáklé, překrvené, difúzní prokrváčení levého diafragmatického. laloku, zde parenchym nevzdušný. Ve zbylé tkáni parenchymu disseminované prokrváčené okrsky vzdušné tkáně, v části plic emfyzém. V kaudální části průdušnice a bronších zpěněná zakrvavená edémová tekutina. Pseudomelanoza nezduřelých jater a sleziny, dilatace žlučníku, mírná dilatace žlučvodů, jaterní cévy naplněny hemolyzovanou krví. Ledviny prosáklé, pseudomelanoza pouzdra, kora hnědozelené barvy, pouzdro dobře slupitelné, moč. měchýř dilatovaný, pseudomelanoza serózy, překrvení a zduření sliznice, moč zkalená červenoohnědé barvy. Dilatace předžaludků a slezu, v luminu zažítina sena a hrubé rostlinné vlákniny kašovité konzistence hnědozelené barvy, fyziologického zápachu. Bez přítomnosti cizích těles. Mírná dilatace slezu, pseudomelanoza stěny. Úsek. tympanie duodena a jejuna, pseudomelanoza. serózy, difúzní překrvení sliznice tenkého střeva, v luminu červenoohnědá zažítina řídké konzistence, v kaudálním úseku se zahušťuje, nastříknutí mezenterálních cév, pseudomelanoza MUM. Mírná dilatace colonu a slepého střeva, pseudomelanoza stěny, v luminu kašovitá tmavě zelená zažítina, v konečniku formovaný trus. Bez fraktur skeletu trupu a končetin a rozrušení celistvosti vnitřních orgánů.

Bakteriologické vyšetření

č.vzorku	popis	orgán	původce	výsledek
BA 87	muflon	ledvina, tenké střevo	Clostridium perfringens	pozitivní
		ledvina, plíce, žaludek, tenké střevo, mízní uzliny střevní	Escherichia coli K 99 O 9 +	pozitivní 1
		ledvina, plíce	Escherichia coli var.heamolytica	pozitivní
		tenké střevo	Salmonella sp.	negativní

Tel. 387001570 Fax 387319040 E-mail: svu.ceske-budejovice@svscrcz

Web: www.svu-cb.cz

IČO: 00511129 DIČ: CZ 00511129

antibiotikum	1
Amoxicillin/clv.acid	C
Ampicilin	C
Apramycin	R
Ceftiofur*	C
Chloramphenicol	C
Colistin	C
Enrofloxacin*	C
Gentamicin*	C
Neomycin	C
Streptomycin	C
Sulfamet+trimetoprim	C
Tetracykliny	C

R - rezistentní C - citlivý I - intermediálně citlivý

Parazitologické vyšetření

vz.č.	označení	parazit	výsledek
PR 19		Eimeria sp.	++++
		GIN	+++
		Muellerius capillaris	+++

ZÁVĚR

U uhynulého muflona jsme získali silnou invazi plicnívek *Muellerius capillaris* v obsahu plicních cest s nálezem velkého množství larev ze stěru ze sliznice hrtanu a průdušnice. Tito parazité během migrace poškozují plicní parenchym se vznikem zánětlivého procesu a možností sekundární bakteriální infekce. Lokalizují se v malých bronchiolech a alveolech plicních, kde způsobují při silnější invazi dechové obtíže díky obturaci terminálních dýchacích cest se souběžným zánětlivým procesem v migraci poškozené plicní tkáni. Díky tomu se projevuje dušnost, kašel, hubnutí, parenchym je pak přístupný sekundární bakteriální infekci. Ve obsahu zažívadla byla dále zjištěna invaze gastrointestinálních nematod jako doprovodná invaze oslabující obranyschopnost organismu spolu s invazí kokcií r. *Eimeria*. V důsledku toho pak vzniká zánětlivý proces a alterovaná sliznice je snazším cílem sekundární bakteriální infekce. U tohoto kusu se tímto způsobem patogenně uplatnila souběžná kolienterotoxémie s izolací enteropatogenního kmene baktérii *E. coli* K99+ a klostridiová infekce s anaerobní izolací baktérii *Clostridium perfringens* ze zánětlivě změněné sliznice jejunu, resp. ledvin. Tato lokalizace je u ovcí, mladého skotu i lovných přežvýkavců charakteristická. Vlivem působení lytických a nekrotoxických toxinů těchto původců vzniká enterotoxémie, hemorhagický až nekrotizující zánět sliznice. K nakažení dochází perorálně pozřením odolnými spórami kontaminovaného krmiva, které přežívají dlouho ve vnějším prostředí. Predispozici bývá stres, zkrmování namrzlých, zeminou znečištěných krmiv, nevyrovnanost KD s vysokým obsahem N-látek či nedostatkem hrubé rostlinné vlákniny, náhlé změny krmiv apod. Častý bývá perakutní či akutní průběh, který mohl být u tohoto kusu zaznamenán, zvláště v souvislosti s výše uvedenými patogenními vlivy a klostridiová enterotoxémie pak zřejmě byla finálním fatálním činitelem. Nejčastěji se uplatňují *Clostridium perfringens* typu C a D. Onemocnění se projevuje akutním nadmutím, mírnou horečkou, nechutenstvím, zápachajícím průjmem, ulehnutím a následným úhynem, někdy se popisují nervové příznaky. Organová bakteriální infekce, jež mohla souviset primárně s poškozením plicního parenchymu migrací plicních helmintů.

Použité metody :

* Parazitologické vyšetření Parazitologické vyšetření

Protokol vyplnil : Šimera Pavel, MVDr.

Rozdělovník : 1x AGROWALD s.r.o. Přízeř, Přízeř 31, Rožmberk nad Vltavou, 382 18
1x Keclík Josef, MVDr., Kaplice 228, Kaplice, 382 41
1x opis pro založení

MVDr. Milan Borovka
ředitel SVÚ

Vyúčtování dle ceníku (ceny bez DPH):

03.09	85,00 x 2 = 170,00	02.01 b	500,00 x 1 = 500,00	08.12	25,00 x 2 = 50,00
03.13.2	130,00 x 2 = 260,00	03.15.1	45,00 x 1 = 45,00	03.26.2	150,00 x 1 = 150,00
18.18	18,00 x 1 = 18,00	18.07	35,00 x 1 = 35,00	03.19	90,00 x 1 = 90,00
06.02	100,00 x 1 = 100,00	03.02	20,00 x 4 = 80,00		
Celkem (Kč) :			1498,00		

Výsledky se vztahují pouze ke zkoušeným vzorkům uvedeným v protokolu. Bez písemného souhlasu laboratoře nesmí být výsledný protokol reprodukován jinak než celý.

X. Parazitologické vyšetření uhynulé zvěře č. 6325 / 09

STÁTNÍ VETERINÁRNÍ ÚSTAV ČESKÉ BUDĚJOVICE
Dolní 2,370 04 České Budějovice tel.387001570, fax 387319040

Č.příjmu Interní č. Číslo žádanky Doručeno Vyřizuje
09006640 6325 09.11.2009 MVDr. Šimera Pavel

Majitel : AGROWALD s.r.o. p. Borák Přízeř 31 Rožmberk nad Vltavou	okres CK AGROWALD s.r.o. p. Borák Přízeř 31 Rožmberk nad Vltavou 382 18
---	--

Odesílatel :
Keclík Josef, MVDr.

Vzorek	Pohlaví	Počet	Dat. odb.	Hmotnost	Stáří
1. játra jel. Játra Jelen evropský - samec	M	1	09.11.09	0,300 kg	12 R

KU (ZSJ) odběru : 74273 - Horní Jílovice

Výsledky vyšetření :

P A T O L O G I C K É V Y Š E T Ř E N Í (protokol PA-00392/09)
Pod pozdrem prominující útvary špekovitého vzhledu s hrbolatým povrchem vel. 9x6cm, po nařizntí hloubka 3cm. Z druhé strany dutina naplněna sraženou krví, do jaterní tkáně proniká útvar špekovité konzistence, vytváří fibrózní stěnu dutého útvaru. Okolní jaterní tkáň červenohnědé barvy, místně prokrvácená, pod pouzdem šedohnědé barvy. Při nastřihnutí v některých místech změněná tkáň až drobnivě konzistence.

H I S T O L O G I C K É V Y Š E T Ř E N Í (protokol HI-00027/09)
V prvním řezu patrna novotvořená dutina v okolní, relativně neporušené, jaterní tkáni. Krevní výlevy mezi jaterní trámce. Dvornitř popsané dutiny vybíhají vazivové struktury klkovitě uspořádané. Hrubá proliferace pojiva v okolí dutiny výraznější než ve zbytku parenchymu, v intersticiu bez výrazné buněčné zánětlivé reakce, nelze pozorovat přítomnost eosinofilních granulocytů. Výše popsaná dutina vyplněna shluky novotvořených hepatocytů. Jsou světlejší s velkými jádry.
V druhém řezu je patrna váce zesíleného pojiva, místy v hepatocytech novotvořených trámců zřetelné mitózy. Buňky zde větší, světlejších jader, měchýřkovitého vzhledu. Pozorujeme ložiskové vypadávání mas erytrocytů. Není opět viditelná eosinofilní reakce.

B A K T E R I O L O G I C K É V Y Š E T Ř E N Í (protokol BA-00816/09)
Bez nálezu.

Č.příjmu Interní č. Číslo žádanky Doručeno Vyřizuje
09006640 6325 09.11.2009 MVDr. Šimera Pavel

Z Á V Ě R :

Mikroskopickým vyšetřením několika histologických řezů jaterní tkáni jelena jsme zjistili chronický granulomatózní proces připomínající novotvar, avšak přítomnost mladší populace jaterních buněk s patrnou mitotickou aktivitou jader v některých hepatocytech bude pravděpodobně projevem regenerace tkáně v místě původní patologické léze. Nacházíme novotvořenou jaterní tkáň vedle okrsků původního, patrně postraumatického zajizvení parenchymu. Zde nelze vyloučit primární patologické parazitální ložisko, avšak jeho struktura v daném řezu nebyla charakteristická. Regenerační procesy jsme zaznamenali v okolí vypadávajících krevních sraženin, jež mohly vzniknout v částech tkáně traumaticky poškozených migrací larválních stádií parazitů. Bakteriologickým vyšetřením z této léze ani okolního parenchymu nebyla prokázána významná bakteriální infekce a v barveném preparátu jsme neprokázali přítomnost AAR tyčků.

Kadaver zvířete (případně jeho zbytky) byl odeslán k likvidaci do asanačního podniku VETAS Č. Budějovice s.r.o. CZ 31711496.

Vyřízeno dne : 21.01.2010
Na vědomí : AGROWALD s.r.o.
Keclík Josef, MVDr.

.....
MVDr. Borovka Milan
ředitel SVÚ

Počet listů : 2